

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318204231
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2318204231.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C., D. XXXX/XX, zastúpenej advokátkou: PhDr. JUDr. Jaroslava Balážiová, so sídlom Trnava, Dolné Bašty 2, proti žalovanému: E. F., nar. XX.X.XXXX, adresa G. XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária LWL, s.r.o., so sídlom Galanta, Šafárikova 431/4, IČO: 54 846 382, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 26C/15/2018-247 zo dňa 27.10.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 26C/15/2018-292 zo dňa 24.5.2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd o žalobe žalobkyne na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva strán vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov finančnú hotovosť vo výške 5934,95 eur do 30 dní.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieťa.

III. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

2. Právne prvoinstančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, § 150 OZ (zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka – ďalej aj len OZ).

3. Podľa prvoinstančného súdu zo žaloby a písomných vyjadrení žalobcu vyplynulo, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 23.05.1998 v Rímsko-katolíckom kostole v obci G.. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Galante zo dňa 03.05.2016, sp.zn. 8C/35/2016-14, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.05.2016. Uvedeným dňom zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (v texte aj len BSM). Zaniknuté BSM rozvedení manželia čiastočne vyporiadali Dohodou o čiastočnom vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov z 30.12.2016. Predmetom uvedenej dohody bolo vyporiadanie motorového vozidla, ev.č. H., značka Fiat, BRAVO 1,4, VIN: I., farba: čierna metalíza, dátum prvej evidencie: 22.03.2012, počet najazdených kilometrov: 50.500 km. Účastníci dohody vyporiadali vlastnícke práva k uvedenému motorovému vozidlu tak, že jeho výlučným vlastníkom sa stal žalovaný a z titulu vyrovnania, tento žalobkyni vyplatil sumu 2.500,- Eur.

4. Počas trvania manželstva účastníci tohto konania nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva nasledovné hnutelné veci: 1. benzínová kosačka, obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2008; 2. notebook, obstarávacia cena 400,- Eur, rok nadobudnutia 2009; 3. DVD prehrávač, obstarávacia cena 50,- Eur, rok nadobudnutia 2000; 4. rádio s CD, obstarávacia cena 400,- Eur, rok nadobudnutia 1998; 5. rádio s CD, obstarávacia cena 100,- Eur, rok nadobudnutia 2011; 6. ste per /stroj na cvičenie/, obstarávacia cena 100,- Eur, rok nadobudnutia 1999; 7. televízor, obstarávacia cena 500,- Eur, rok

nadobudnutia 2009; 8. vysávač, obstarávacia cena 200,- Eur; 9. automatická práčka, obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2012; 10. mikrovlnná rúra, obstarávacia cena 500,- Eur, rok nadobudnutia 1998; 11. dvojlôžková posteľ + matrace, obstarávacia cena 400,- Eur, rok nadobudnutia 1999; 12. šatníková skriňa, obstarávacia cena 300,- Eur, rok nadobudnutia 1999; 13. obývacia stena + stolík, obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2004; 14. svetlá, bytové doplnky obstarávacia cena 300,- Eur, rok nadobudnutia 2004; 15. nerezový regál, obstarávacia cena 150,-Eur; 16. kuchynský stôl + 6 stoličiek, obstarávacia cena 250,- Eur; 17. vybavenie kuchyne komplet (hrnce, riad, príbory,...), obstarávacia cena 300,- Eur; 18. fotoaparát, obstarávacia cena 350,- Eur, rok nadobudnutia 2009; 19. fotoaparát, obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2012. bytové doplnky (1ks oranžová váza, 1ks bielo zelená váza, 1ks hnedosivá váza); 21. dekoračné vianočné a veľkonočné ozdoby a obrusy. Uvedené hnutelné veci tvorili spoločný majetok rozvedených manželov a aj po odchode žalobkyne zo spoločnej domácnosti a v čase podania žaloby sa tieto nachádzali v rodinnom dome v obci G. J.XX, ktorý je vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Tieto veci od skončenia vedenia spoločnej domácnosti užíval výlučne žalovaný.

5. Za trvania manželstva žalovaný od svojich rodičov na základe Darovacej zmluvy zo dňa 1.3.2000 nadobudol do svojho výlučného vlastníctva v celosti nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX, k.ú. G., parc.č. 487/1 - zastavané plochy a nádvorie - 493 m², parc.č. 487/2 - zastavané plochy a nádvorie - 145 m², parc.č. 487/3 - zastavané plochy a nádvorie - 22 m², parc.č. 488/3 - orná pôda - 1721 m² a hospodárska budova s.č. XX (na parc.č. 487/1), rodinný dom s.č. XX (na parc.č. 487/2) a garáž s.č. XX (na parc.č. 487/3). Predmetný rodinný dom s garážou a hospodárskou časťou účastníci konania spoločne počas trvania manželstva zásadným spôsobom rekonštruovali. V prvotnej etape / v roku 2001/ došlo k renovácii celého systému kúrenia, kompletne sa vymenili rozvodové potrubia, kotol a radiátory. Zrekonštruovali sa staršia časť rodinného domu - prízemie, na ktorej sa zrealizovalo zateplenie, obnova fasády, nové dlažby, schodisko, podlahy a výmena všetkých okien a dverí. V priebehu rokov 2003 až 2004 bola zrekonštruovaná strecha, krov domu, vymenila sa strešná krytina, uskutočnilo sa tiež zateplenie strechy, osadili sa strešné okná, v podkroví boli vytvorené nové priečky, nové rozvody, elektroinštalácia, bola vybudovaná nová kúpeľňa a toaleta, urobili sa nové podlahy a maľovky. Obnovili sa tiež dvor, garáž a okolie domu - zrealizovali sa novú dlažbu, výsadba zelene, vymenili sa garážové dvere a oplotenie s bránou na elektr. pohon. V ďalšej etape (rok 2008) účastníci konania ako manželia kompletne zrekonštruovali kuchyňu a špajzu, zakúpili novú kuchynskú linku (spolu so zabudovanými spotrebičmi), zrealizovali obnovu podláh, stien a sadrokartónových priečok, zníženie stropu a nové svietenie. Vyššie popísanou stavebnou investičnou činnosťou došlo k významnému zhodnoteniu nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Uvedená stavebná činnosť bola v celom rozsahu krytá zo spoločných finančných prostriedkov manželov. Celkovo bola za trvania manželstva investovaná do zhodnotenia majetku žalovaného suma viac ako 66.000,- Eur. V záujme dosiahnutia mimosúdnej dohody ohľadom vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode účastníkov sa žalobkyňa na žalovaného obrátila s písomným návrhom dňa 03.03.2017. V priebehu predchádzajúceho roka došlo medzi účastníkmi vo veci vyporiadania ich zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva k opakovanej písomnej komunikácii i k osobnému stretnutiu strán, avšak vo veci vyporiadania zaniknutého BSM k dnešnému dňu k žiadnej dohode nedošlo.

6. Opraveným návrhom žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov strán k hnutelným a nehnuteľným veciam sa vyporiadava tak, že: I. Súd prikazuje do vlastníctva žalovaného hnutelné veci, a to: (1) benzínová kosačka MTD červenej farby, obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2008, (3) DVD prehrávač Panasonic čiernej farby, obstarávacia cena 50,- Eur, rok nadobudnutia 2000, (4) rádio s CD Panasonic čiernej farby, obstarávacia cena 400,- Eur, rok nadobudnutia 1998, (5) rádio s CD Philips čiernej farby obstarávacia cena 100,- Eur, rok nadobudnutia 2011, (7) televízor LG čiernej farby, obstarávacia cena 500,- Eur, rok nadobudnutia 2009, (9) automatická práčka Zanussi bielej farby, obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2012, (11) dvojlôžková posteľ + matrace (drevo - borovica), obstarávacia cena 400,- Eur, rok nadobudnutia 1999, (12) šatníková skriňa (drevo - borovica), obstarávacia cena 300,- Eur, rok nadobudnutia 1999, (13) obývacia stena (tmavé drevo) + stolík (sklo a tmavé drevo), obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2004, (14) svetlá: 4 ks stropné svetlá, 1 ks nástenné obstarávacia cena 300,- Eur, rok nadobudnutia 2004, (15) nerezový regál, obstarávacia cena 150,- Eur, (16) kuchynský stôl (sklo + kov) + 6 stoličiek (stoličky s poťahom ekokože capucino), obstarávacia cena 250,- Eur a (17) vybavenie kuchyne komplet (hrnce, riad, príbory,...), obstarávacia cena 300,- Eur. II. Súd prikazuje do vlastníctva žalobkyne hnutelné veci, a to: (2) notebook Acer, obstarávacia cena 400,- Eur, rok nadobudnutia 2009, (6) steper /stroj na

cvičenie/ modrej farby, obstarávacia cena 100,- Eur, rok nadobudnutia 1999, (8) vysávač ETA červenej farby, obstarávacia cena 200,- Eur, (10) mikrovlnná rúra bielej farby, obstarávacia cena 500,- Eur, rok nadobudnutia 1998, (11) fotoaparát (strieborný), obstarávacia cena 350,- Eur, rok nadobudnutia 2009, (12) fotoaparát (strieborno-čierny), obstarávacia cena 250,- Eur, rok nadobudnutia 2012, (20) bytové doplnky (1ks oranžová váza, 1ks bielozelená váza, 1ks hnedosivá váza) a (21) dekoračné vianočné a veľkonočné ozdoby a obrusy. III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi na vyrovnanie podielu z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov finančnú hotovosť vo výške určenej súdom po vykonanom znaleckom dokazovaní, zodpovedajúcu polovici hodnoty majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a po zohľadnení toho, čo zo spoločného bolo vynaložené na výlučný majetok žalovaného, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. IV. Žalovaný je povinný zaplatiť trovy súdneho konania v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

7. Vo vzťahu k námietkam žalovaného proti výsledkom znaleckého dokazovania uviedla žalobkyňa, že sám žalovaný pred začatím súdneho konania písomne uznal výšku investícií v sume 17000 eur (list z 25.03.2018), avšak za dostatočnú sumu vyrovnania považoval len 6000 eur pre žalobkyňu. Zároveň potvrdila, že v priebehu konania došlo k vyporiadaniu BSM v časti hnutelných vecí. Žalobkyňa už pri podaní žalobného návrhu označila za zásadný dôkaz smerujúci k určeniu hodnoty investícií v súdnej žalobe označených rekonštrukčných prác Znalecký posudok, ktorého cieľom malo byť (a podľa názoru žalobkyne aj je) stanovenie všeobecnej hodnoty investícií - súčet hodnoty použitého materiálu a hodnoty práce pri rekonštrukcii rodinného domu s.č. XX k.ú. G. vo výlučnom vlastníctve v tom čase manžela žalobkyne. Pri zisťovaní rozsahu investičných prác a hodnoty investícií pri vykonaní rekonštrukcie RD s.č. XX (obsah záznamu z miestneho šetrenia), žiadnou stranou neboli znalcovi predložené faktúry a ani iné doklady (čestné prehlásenia zhotoviteľov diela) preukazujúce zakúpenie materiálov, prípadne uhradenie vykonaných stavebných prác. Žalobkyňa predmetné doklady nemohla predložiť z toho dôvodu, že ich nemala v držbe, pretože všetky písomnosti týkajúce sa financovania rekonštrukčných prác a materiálov boli v čase priebehu rekonštrukcie v rukách jej manžela. Rekonštrukčné práce RD s.č. XX boli realizované v čase, kedy manželstvo účastníkov tohto konania trvalo, manželia spolu hospodárili, tvorili spoločné úspory, spolu viedli domácnosť, pretože mali záujem založiť si rodinu, v ktorej by rástli a boli by rodičmi vychovávané spoločné deti. Budovanie spoločného domova aj rekonštrukciu rodinného domu, v ktorom ňou bola vytvorená bytová jednotka, ktorá mala slúžiť mladým manželom a ich rodine, sa realizovalo v čase viac ako 5 rokov pred podaním návrhu na rozvod. Obaja účastníci konania, rozvedení manželia, potvrdili svojim vlastnoručným podpisom pri miestnom šetrení časový priebeh rekonštrukcie a jej rozsah, ako aj svojimi podpismi potvrdili použitie nových materiálov pri jej realizácii. Žalobkyňa ani žalovaný nepredkladali žiadne listinné dôkazy k rukám znalca, a to napriek tomu, že tieto požadoval a boli k tomu obe strany súbežne vyzvané. Aj z vyššie označených dôvodov žalobkyňa týmto popiera pravdivosť čestných prehlásení z obdobia decembra 2020. Všetky čestné prehlásenia boli spracované až po doručení Znaleckého posudku č. 68/2020 zo dňa 20.10.2020, ktorým súdny znalec na základe rozpočtových pravidiel určených príslušnými zákonnými ustanoveniami konkrétnych právnych predpisov určil hodnotu investícií vynaložených pri vykonanej rekonštrukcii celkom na sumu 44.300,- eur. Žalobkyňa sa ku konštatovaniu súdneho znalca vyjadrila súhlasne a pokiaľ by akceptovala námietku žalovaného ako jedinú, a to, že vykonané práce neboli zaplatené (pretože boli realizované svojpomocne), je bez pochyb jasné, že zo spoločných finančných prostriedkov v tom čase manželia minimálne museli uhradiť a museli zaplatiť použitý materiál. Žalobkyňa trvá na tom, že hodnota investícií ako súčet hodnoty materiálu a hodnoty práce (vypočítaná v súlade s príslušnými rozpočtovými pravidlami) je dôvodná. Aj v situácii, keď pri rekonštrukčných prácach bola práca vykonávaná svojpomocne, musí byť jej hodnota stanovená, pretože bezpochyby bola vynaložená. Žalobkyňa k predloženým čestným prehláseniam (podpísané neoverenými podpismi, a teda nestotožnenou osobou) a k tvrdeniam v nich obsiahnutých uviedla, že ich pokladá za účelové, nepravdivé, tvrdené finančné čiastky nezodpovedajú skutočne vynaloženým finančným prostriedkom zo spoločného majetku manželov, prípadne nezodpovedajú výlučným finančným prostriedkom vloženým do investícií pri rekonštrukcii rodinného domu vo výlučnom vlastníctve žalovaného, žalobkyňou. Žalobkyňa mala za to, že v priebehu súdneho konania ku dňu posledného ústneho pojednávania dňa 28.09.2021, na ktorom bola konštatovaná zmena právneho posúdenia súdom vo veci vykonaného dokazovania, t.j. určenia hodnoty vynaložených investícií súdnym znalcom, mal súd za ustálené (aspoň) rozsah vykonaných rekonštrukčných prác a časový interval, v ktorom tieto boli realizované nasledovne: a) Rekonštrukcia RD s.č. XX bola vykonaná v čase cca od roku 2003 do roku 2013. V tomto časovom rozpätí boli prevedené nasledovné rekonštrukčné práce: v pôvodnom rodinnom dome (ďalej aj len „RD“) boli vymenené rozvody kúrenia, vykurovacie telesá - radiátory, kotol; staršia časť stavby RD - prízemie

bolo zateplené, bola urobená nová fasáda, vo vnútorných priestoroch pôvodného RD boli položené nové dlažby, vybudované schodisko do podkrovia, boli upravené a opravené podlahy a vymenené všetky okná vrátane vytvorenia otvoru pre novozabudované okno o rozmere 40 cm x 80 cm v pôvodnej kúpeľni na prízemí; na pôvodnom RD bola rekonštruovaná strecha tak, že bol opravený krov domu, bola vymenená strešná krytina, strecha bola zateplená, boli v nej vsadené strešné okná. Podkrovie bolo rekonštrukciou zobytnené; sadrokartónovými priečkami v podkroví boli vytvorené 3 izby, kúpeľňa spolu s WC. Do týchto miestností bola natihnutá elektroinštalácia, vodoinštalácia a kanalizácia, boli položené nové podlahy a obytné miestnosti boli vymaľované (v podkroví nebola vytvorená jedine kuchyňa, keď žalovaný túto odmietol vybudovať, napriek prosbe žalobkyne); obnovený bol dvor a okolie domu položením novej dlažby na dvore a v predzáhradke výsadbou zelene, výmenou brány a oplotením od ulice; v roku cca 2008 (2009) bola z pôvodnej kuchyne a vedľajšej miestnosti zrekonštruovaná nová kuchyňa a samostatná komora. Demontovaná bola stará kuchynská linka, vyhodené linoleum a pod ním nachádzajúce sa podložie, vonkajšia sústavne vlnúca stena musela byť obitá „na tehlu“, v tejto stene bol vyrúbaný otvor pre nové vyklápacie okno s rozmerom 40 cm x 80 cm. Vo vedľajšej miestnosti - aktuálne komora bolo zrekonštruované jeho zmenšením tam nachádzajúce sa okno. Následne bola vyrovnaná vytvorením betónovej plochy podlaha, na ktorú bola položená dlažba (cca 12 m²), v miestnosti bol sadrokartónom, v ktorom bolo zabudované osvetlenie, znížený strop, v kuchyni bola zabudovaná nová kuchynská linka s položením nástenného obkladu (cca 5 m²), starú tehlovú stenu bolo nutné renovovať sadrokartónom po celej jej ploche. V celej novej kuchyni bolo potrebné opraviť / upraviť vodoinštaláciu. b) Na vyššie vykonanú rekonštrukciu za trvania manželstva účastníci konania podľa názoru žalobkyne investovali minimálne ten finančný obnos, ktorý vo svojom znaleckom posudku stanovil súdny znalec kalkuláciou cien materiálov a prác v čase realizácie rekonštrukcie. Spochybnila argumentáciu žalovaného vo vzťahu k výsledkom znaleckého dokazovania tak, že k bodu 2 (strecha), k bodu 4 (strešné okná) Podania uviedla, že demontáž pôvodnej krytiny (azbest) ako nebezpečný odpad bolo potrebné riadne uskladniť v súlade s aktuálnymi právnymi predpismi, čo bolo urobené jeho vývozom v dvoch kontajneroch, za ktoré žalobkyňa zaplatila 30.000,- Sk (995,81 €). Žalobkyňa poprela, že K. L. a L. F. za prácu pri oprave a pri položení strešnej krytiny dostali zaplatenú sumu 10.000,- Sk, podľa jej vedomostí žalovaný im zaplatil sumu do 120.000,- Sk (3.983,27 €) s tým, že za 7 strešných okien zaplatil sumu 33.000,- Sk (1.095,40 €). K bodu 5/ (klampiarske konštrukcie): Je pravdou, že materiál - všetko pozinkovaný plech - nové ríny, žľaby, zvody, úžľabie bol zakúpený (nie dodal K. L.) za sumu 7.500,- Sk (248,95 €) a tiež je pravdou, že montážne práce uskutočnil živnostník M. H. (E.) za sumu 8.000,- Sk (265,55 €) a nie ako tvrdí žalovaný a pán L. za sumu 2.000,- Sk. K bodu 7/ (elektroinštalácia podkrovia) Podania: Elektroinštalčné práce v novo zrekonštruovanom podkroví vykonal pán D. B. - strýko žalobkyne, za ktoré tento dostal zaplatenú sumu za materiál / prácu celkom vo výške 30.000,- Sk (995,82 €), keď na úhradu tejto časti rekonštrukčných prác žalobkyňa obdržala finančný obnos darom od svojho otca (túto skutočnosť žalovaný nikdy nepoprel). K bodu 8/ (vodoinštalácia) Podania: Je pravda, že práce vykonával pán N. O., avšak vaňu, umývadlo, batérie, bidet, toaletu vybrali a zabezpečili manželia, keď za tento materiál platila žalobkyňa cca 21.000,- Sk (697,07 €), ktoré peniaze dostala darom na tento účel od svojho otca. K bodu 9/ (kúrenie v podkroví) Podania: Je pravdou, že materiál a montáž realizoval pán N. O., avšak žalobkyňa má vedomosť, že za prácu a materiál manželia zaplatili zo spoločných peňazí sumu 30.000,- Sk (995,82 €) (nie ako je uvádzané sumu 4.200,- Sk). K bodu 10/ (podlaha a dlažba v podkroví) Podania: Nie je pravdou, že použitý materiál stál 12.000,- Sk (398,33 €). Za laminátovú plávajúcu podlahu položenú v 3 podkrovných izbách a keramikú dlažbu spolu s obkladom položenú v kúpeľni zaplatila osobne žalobkyňa 21.000,- Sk (697,07 €), ktorý finančný obnos dostala darom od otca, keď je pravdou, že pán D. B. pokladal dlažbu. K bodu 12/ (kotel, radiátory) Podania: Je pravdou, že kúrenárske práce v pôvodnom rodinnom dome - prízemie, kde sa vymieňali radiátory a kotel zabezpečoval pán O., avšak nie je pravdou, že materiál a prácu zaplatil otec žalovaného, tak za materiál ako aj za prácu zaplatil sumu cca 60.000,- Sk (1.991,63 €) žalovaný a to zo spoločných usparených peňazí manželov. K bodu 13/ (vybudovanie meracieho miesta, vrátane zabudovania rozvádzača) Podania: Žalobkyňa tvrdí, že ocenenie znalca vyššie označených prác je reálne, ňou osobne bola zaplatená k rukám strýka D. B. suma 30.000,- Sk (995,82 €), keď tento musel vykonať (a vybudovať) napojenie novo zabudovaného rozvádzača elektriny v rodinnom dome na vonkajšie verejné stĺpové elektrické vedenie. K bodu 14/ (dlažby v chodbách) Podania: Dlažba na chodbách pôvodného rodinného domu bola položená v roku 2005 a teda v čase, keď vlastníkom RD bol žalovaný. Je pravdou, že práce vykonával pán I. G., avšak materiál bol zakúpený žalobkyňou a za tento zaplatila sumu 10.000,- Sk (331,93 €), ktoré obdržala znovu darom od svojho otca. K bodu 15/ a 16 (okná a dvere I. NP) Podania: Žalobkyňa nepopiera, že demontáž pôvodných okien a dverí realizoval žalovaný, avšak tvrdí, že pánovi F. (o čom má vedomosť), ktorý v čase ich výroby a

následného osadenia do otvorov pôvodného rodinného domu bol konateľom právnickej osoby B. E.&P. F. B., bola zaplatená žalovaným zo spoločných úspor manželov suma 129.994,- Sk (4.315,- €). K bodu 17 (schodisko) Podania: Žalobkyňa uvádza, že ide o vybudovanie vnútorného schodiska smerujúceho do podkrovia, ktorého kovovú konštrukciu vyhotovil D. Q., avšak nie je pravda tvrdenie žalovaného (suma 159,33 €), žalobkyňa má vedomosť, že za materiály a prácu pánovi Q. bolo zaplatené 15.000,- Sk (497,90 €). K bodu 18/ (prestavba izby na komoru) Podania: Žalobkyňa v tejto veci podrobne opísala priebeh rekonštrukcie a vykonanie konkrétnych prác (bod 8 a), keď vybudovanie celej novej kuchyne s komorou (spolu s, v kuchynskej linke zabudovanými, elektrospotrebičmi) financovala osobne, a to vo výške celkom 2.500,- €, pričom za odvoz odpadu naloženého do jedného kontajnera zaplatila 500,- €. K bodu 19/ (zateplenie a fasáda domu) Podania: Je pravdou, že materiál EPS štandardný zatepľovací systém, silikátovú omietku škrabanú s použitím rohových profilov „zabezpečil“ pán L., avšak tento bol kupovaný a účastníci sporu, vtedy manželia zaň zaplatili sumu 45.000,- Sk (1.493,73 €). Za prácu, ktorú vykonávali traja R., si títo vypýtali a bola im vyplatená stranami tohto sporu suma 30.000,- Sk (995,82 €). K bodu 22/ (kanalizácia, dlažba na dvore, plot) Podania: Kanalizácia - vykonaná svojpomocne žalovaným, avšak použitý materiál nebol „zabezpečený“ v roku 2006 invalidným / starobným dôchodcom - otcom žalovaného (čo ho ukradol??), pretože bolo nutné zakúpiť plastové potrubie položené do výkopu približne do hĺbky 0,40 cm až 1 m, keď materiál kupovali strany sporu za sumu 132,78 € (4.000,- Sk). Dlažba na dvore - žalobkyňa jednoznačne trvá na tom, že túto pokladala objednaná „firma“ zo B.. Na jej položenie bol použitý pôvodný betón vyrovnávaný makadamom (nie pieskom ako tvrdí žalovaný), piesok bol použitý na zásyp dlažby po jej položení. Všetok materiál bol zaplatený stranami sporu sumou 995,82 € (30.000,- Sk), keď je pravdou, že bol zakúpený u K. L. a „firme“ bola zaplatená práca vo výške 1.194,98 € (36.000,- Sk). Svojpomocne účastníci tohto konania ako manželia pokladali vegetačné tvárnice, ktoré boli vsádzané do pieskového podlažia. Plot - postavený z betónových plotových tvární zakúpených stranami sporu po tom ako títo spoločne prešli niekoľko obchodov so stavebným materiálom, za tvárnice zaplatili sumu 1.000,- €. (Čestné prehlásenie pána L. je klamlivé, zavádzajúce). Vchodovú bránu (spolu s príslušenstvom) vyrobil a osadil pán D. Q. za cenu 2.000,- €. Cena 620,- € je absolútne „neuveriteľná“, pretože ide o kovovú bránu vsadenú v príslušnom orámovaní s elektrickým pohonom na diaľkové ovládanie. Pri vonkajších úpravách RD na postavenej garáži bola vymenená pôvodná stará kovová brána za bránu plastovú, ktorú zakúpili a za ňu zaplatili strany sporu sumu 400,- €. Žalovaná v súvislosti s týmto svojim písomným vyjadrením trvala na vypočutí od počiatku ňou navrhovaných svedkov, a to pána E. P. a pána D. B.. Žalobkyňa si s poukazom na vyššie uvedené vo vzťahu k žalovanému uplatnila vrátenie sumy 9.909,34 €, ktoré nadobudla výlučne darom od svojho otca a ktorý finančný obnos netvorí masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalobkyňa je oprávnená od žalovaného túto sumu požadovať, pretože ju ako svoje darované peniaze použila na zhodnotenie rodinného domu vykonanou rekonštrukciou v jeho výlučnom vlastníctve. Následne upresnila požadovanú výšku vyrovnania ta, že zo spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré ich rozvodom zaniklo jej patrí rovná polovica, t.j. suma 10.452,28 € (30.813,90 € - 9 909,34 € = 20 904,56 € : 2 = 10 452,28 €). Právne žalobu odôvodnila ust. § 149 ods. 1 a § 150 OZ, pričom sa odvolala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave vydané v obdobnej veci, sp. zn. 25Co/136/2018, ktoré rozhodnutie čerpalo aj z rozhodnutia KS v Trnave sp. zn. 23Co/268/2008, ktoré bolo predmetom prieskumu ÚS SR v konaní sp. zn. II. ÚS 347/09, kde ÚS SR vnímal investície v rámci extenzívneho výkladu, ktorý vedie k chápaniu investícií ako k hodnote, o ktorú sa individuálny majetok jedného z manželov v dôsledku spoločnej investície ku dňu vyporiadania zvýšil. V rámci záverečnej reči uviedla, že za konečnú sumu vyrovnania považuje polovicu sumy zhodnotenia nehnuteľnosti podľa záverov znaleckého dokazovania, t.j. 22500 eur.

8. Prboinštančný súd pokračoval, že žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že potvrdzuje pravdivosť skutkového a právneho stavu ohľadne vzniku a zániku manželstva a BSM strán sporu opísaného žalobkyňou, rovnako potvrdil aj existenciu vyporiadania BSM v časti huteľných vecí do masy BSM patriacich, a to čiastočne pred začatím tohto konania, ako aj v jeho priebehu, na základe čoho nepovažoval za dôvodné zaoberať sa v konaní vyporiadanim huteľných vecí, nakoľko predmet konania sa v jeho priebehu ustálil na potrebe vyporiadania BSM v časti financií vložených zo spoločného majetku strán sporu do výlučného majetku žalovaného. Potvrdil, že od svojich rodičov na základe Darovacej zmluvy zo dňa 1.3.2000 nadobudol do svojho výlučného vlastníctva v celosti nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX, k.ú. G., parc.č. 487/1 - zastavané plochy a nádvoria - 493 m², parc.č. 487/2 - zastavané plochy a nádvoria - 145 m², parc.č. 487/3 - zastavané plochy a nádvoria - 22 m², parc.č. 488/3 - orná pôda - 1721 m² a hospodárska budova s.č. XX (na parc.č. 487/1), rodinný dom s.č. XX (na parc.č. 487/2) a garáž s.č. XX (na parc.č. 487/3). Predmetný rodinný dom s garážou a hospodárskou časťou skutočne

strany sporu spoločne počas trvania manželstva rekonštruovali. K darovaniu došlo pod podmienkou, že rodičia žalovaného budú mať zriadené vecné bremeno doživotného užívania nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovania, na základe čoho po účinnosti darovania jeho rodičia v nehnuteľnosti zotrvali. Poukázal na príjem strán sporu v období 2000 až 2008, pričom žalovaný ako policajt mal príjem cca. 10000 Sk, žalobkyňa ako zamestnankyňa stávkovej kancelárie do výšky 8000 Sk, ktorých výška vylučuje pravdivosť tvrdenia žalobkyne o zásadnej rekonštrukcii domu zo spoločných prostriedkov s prihliadnutím na súbežnú existenciu len bežných výdavkov mesačne cca. 4000 Sk. Pravdou je, že rodičia žalovaného ako spolužijúci v dome výraznou mierou hradili rekonštrukcie z úspor, prevažná časť prác bola vykonaná svojpomocne za pomoci rodiny a známych. Výška investícií z BSM tak predstavuje maximálne 12000 eur, pričom o nákladoch na rekonštrukciu má žalobkyňa minimálne vedomosti, ona odmietla prispievať na cudzí majetok z vlastného príjmu, investovala do šatstva, z ktorého pohľadu aj suma 12000 eur bola investovaná výlučne z príjmov žalovaného.

9. Žalovaný zásadne nesúhlasil s interpretáciou ust. 150 OZ prezentovanou žalobkyňou odvolávajúc sa ňou na vo vzťahu k prejednávanej veci právne irelevantné rozhodnutie odvolacieho súdu v inej veci, za rozhodujúci považoval právny názor vyslovený NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1M Cdo/12/2011, predtým v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 330/2006 vo vzťahu k spôsobu interpretácie ust. § 150 OZ. V priamej súvislosti s uvedenými rozhodnutiami spochybnil relevanciu žalobkyňou navrhnutého znaleckého dokazovania, nakoľko znalec v rámci dokazovania rozhodne nemôže preukázať výšku skutočne realizovaných investícií z prostriedkov BSM strán sporu na oddelený majetok žalovaného, a to jednak z dôvodu, že skutočné investície je možné preukázať zaplatenými faktúrami, príjmovými dokladmi a pod., no nie znaleckým posudkom, znalec môže len ohodnotiť, koľko materiál alebo práce mohli stáť v rozhodnom období, nie koľko reálne stáli, keďže napr. materiál bolo možné zakúpiť výhodnejšie cez zľavy a akcie. V druhom rade, je potrebné preukázať cenu prác a materiálu v období, kedy boli prostriedky na ne vynaložené, ktorú skutočnosť predmetný znalecký posudok neriešil, ocenenie znalec vykonal ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku 03.05.2016. Uznesením NS SR sp. zn. 8 Cdo/180/2014, ktorým zrušil rozhodnutie KS v Bratislave v obdobnej veci, opätovne vyslovil právny názor ohľadne aplikácie ust. § 150 OZ tým spôsobom, že pre posúdenie výšky náhrady je rozhodná čiastka, ktorá bola zo spoločného majetku skutočne vynaložená a tým z neho odčerpaná. Uvedený záver podľa jeho názoru jednoznačne vylučuje konštrukciu prezentovanú žalobkyňou, že skutočnosť, že práce boli vykonané prevažne svojpomocne ešte neznamená, že boli zadarmo, nakoľko aj tieto je možné oceniť (znaleckým posudkom) a teda nahradiť.

10. K záverom znaleckého posudku (v chronológii ZP č. 68/2020) žalovaný uviedol nasledovné: k bodu 2/ demontáž bola vykonaná svojpomocne, neplatilo sa nič, materiál zabezpečil p. K. L. za 65000 Sk (2157,60 eur), montáž vykonal priateľ žalovaného p. L. F. za cenu 10000 Sk (331,94 eur); k bodu 4/ išlo o 7 okien nakúpených a namontovaných p. L. za cenu spolu 33000 Sk (1095,40 eur); k bodu 5/ materiál dodal p. L. za 5300 Sk (175,93 eur), montáž vykonal p. M. H. za 2000 Sk (66,39 eur); bod 6/ stavebné práce vykonal p. L., ktorému bolo za prácu a materiál zaplatené spolu 45000 Sk (1493,73 eur), dokončovacie práce boli vykonané svojpomocne; 7/ celú elektroinštaláciu zabezpečil strýko žalobkyne p. B., ktorý dodal aj väčšinu materiálu, za zvyšnú časť materiálu bolo zaplatených do 1000 Sk; bod 8/ sanitu zabezpečil p. O., ako živnostník so zľavou a stála 5500 Sk (182,56 eur), za prácu si nevyžadoval nič; bod 9/ materiál aj montáž zabezpečil bratranec žalovaného p. O. so zľavou za 4200 Sk (139,41 eur), ktorá cena bola zaplatená rodičmi žalovaného; bod 10/ materiál stál 12000 Sk (398,33 eur), práca bola vykonaná svojpomocne; bod 12/ kotol s radiátormi zohnal p. O. za 40000 Sk (1327,75 eur), za montáž si nepýtal nič, režijné výdavky mal v sume 4000 Sk (132,77 eur), ktoré výdavky plne hradil otec žalovaného nebohy p. B. F.; bod 13/ strany sporu dospeli k dohode, že rozvážače a meracie miesta boli realizované v roku 1999 a nie v roku 2003, ako to uviedol znalec, pričom sa aj zhodli na cene 5000 Sk (165,97 eur), o čom svedčí Záznam z miesta šetrenia z 06.11.2019, vo svetle čoho je vyčíslenie položky na sumu 1020 eur znalcom nepochopiteľné; bod 14/ dlažby boli menené pred rokom 2000, na čo žalovaný znalca upozornil, materiál stál 4500 Sk (149,37 eur) a prácu vykonal p. G. za 2000 Sk (66,39 eur), ktoré položky boli hradené stranami sporu v období pred rokom 2000; bod 15/ a 16/ demontáž bola realizovaná svojpomocne, celková suma za materiál a prácu bola 76000 Sk (2522,74 eur) a bola zaplatená žalovaným; bod 17/ prácu a materiál zabezpečil p. Q. za cenu 4800 Sk (159,33 eur), zvyšok prác bolo vykonaných svojpomocne; bod 18/ celá práca bola vykonaná svojpomocne, nedošlo k zmene dispozícií, neboli robené zvislé konštrukcie, nevznikli žiadne výdavky; bod 19/ materiál zabezpečil p. L. za 21000 Sk (697,07 eur), celú prácu vykonal traja rómski občania za cenu 15000 Sk (497,91 eur); bod 22/ kanalizácia bola realizovaná svojpomocne, materiál zabezpečil otec žalovaného, dlažba na dvore

- ako podklad bol použitý pôvodný betón, vyrovnaný 0,4 cm piesok (nie makadam ako je v posudku), materiál stál 770 eur, plotové tvárnice boli zakúpené za 535 eur a vchodové dvere realizoval p. Q. za cenu 620 eur; položku garážovej brány uznesenie súdu, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie vo veci, neobsahovalo.

11. V rámci záverečnej reči žalovaný doplnil, že pokiaľ spochybňuje žalobkyňa relevanciu ním predložených čestných prehlásení, spochybňuje aj relevanciu čestného prehlásenia jej otca predloženého v konaní ňou, nakoľko prehlásenia predložené žalovaným boli na rozdiel od nej urobené osobami bez blízkeho vzťahu k stranám sporu, pričom podľa čestného prehlásenia jej otca tento mal prevziať sumu 60000 Sk za materiál a prácu, pričom vo výpočtoch žalobkyne sa uvádza suma tejto položky inak, 2000 eur mala byť platená firme z A. a vo vyjadrení z 23.03.2022 žalobkyňa zas uviedla, že časť sumy 30000 Sk bola zaplatená jej otcovi za meracie miesto v bode 13/ ZP, na ktorom sa strany zhodli, že bolo vybudované ešte v roku 1999 a zhodli sa aj na cene, čo samé osebe vyvracia pravdivosť tvrdenia obsiahnutého v čestnom prehlásení p. B.. Poukázal na to, že na rozdiel od zistení znalca, drvivá väčšina prác sa uskutočnila období 2001 až 2005, nie v roku 2016 ako uvádza znalec, čo potvrdzuje nielen záznam z miestneho šetrenia, ale aj vyjadrenie žalobkyne z 09.11.2019 adresované znalcovi, tvoriace prílohu ZP.

12. Z výsluchu žalobkyne podľa prvoinštančného súdu vyplynulo, že rekonštrukčné práce boli realizované od 2003 do 2013, rekonštrukcia podkrovia z dôvodu vytvorenia miesta pre rodinu, v danom čase išlo o funkčné manželstvo, dole sa robila kuchyňa a komora, práce boli v rozsahu, v akom sa hovorilo, najprv strecha, potom vodoinštalácia a elektroinštalácia v podkroví, výmena kotla, radiátorov, rozvody aj v spodnej časti domu, strešné okná, dole bola výmena okien, vstupné dvere, dlažby, zníženie stropu v chodbách v apríli 2013, vonku sa robila dlažba, zatrávňovače, vonkajšia brána, garážová brána a okolie domu; financovalo sa to zo strany strýka žalobkyne, pomohla aj rodina - bratranec žalovaného, aj zo spoločných úspor strán sporu a z peňazí, ktorá žalobkyňa dostala od svojho otca, okrem stáleho pracovného pomeru mala žalobkyňa aj práce pomimo, podieľala sa na maľovke, na podlahe a komore a aj na nákupoch jedla pre majstrov.

13. Z výsluchu žalovaného podľa prvoinštančného súdu vyplynulo, že otec žalobkyne p. B. nedal na rekonštrukciu domu žiadne peniaze, lebo postoj rodičov žalobkyne bol taký, že pokiaľ bude dom písaný len na žalovaného, oni mu nedajú ani korunu, svokra ako svadobný dar chcela darovať stranám sporu hrnce, no ako sa dozvedela, že rodičia žalovaného dom prepísali výlučne na neho, tak ani hrnce nedala do daru, rovnako ako keď sa dávali do obálky peniaze pod stromček, tak tam bolo 500 Sk alebo 15 eur, čo bolo smiešne; odchod žalobkyne zo spoločnej domácnosti neprebehol dramaticky ako uviedla, mala naplánované, čo odnesie a ak považuje za najnutnejšiu vec botník, vidličky, CD, tak to až také dramatické s tým odchodom byť nemohlo a následne chodila do domu ešte dva roky, snažila sa to utajiť, trávil spolu Silvestra, chodili na koncerty, mali intímny styk, takže rozhodne si mohla vziať aj iné veci, ak by chcela; odplatu za okná a živnostníkom uhrádzal v hotovosti do ruky, nevedel, či tam boli doklady, nemal stavebné sporenie, takže ho doklady nezaujímali, odovzdávanie platieb prebiehala z ruky do ruky, na svedkov si nespomenul.

14. Z výsluchu svedka D. B. (otec žalobkyne) vyplynulo, že prestavba trvala od 2003 do 2013, výraznou mierou prác sa osobne na nej podieľal, začalo sa strechou (práca v rozsahu 4 dní), následne komplet podkrovie sa vytvorilo z povaly, elektroinštaláciu robil jeho brat, kúrenie bratranec žalovaného, potom pomáhal pri práci na špajzi, kde vyrobil regál, dole sa vymieňali okná, dlažby, vymaľoval žalovaný, firma, ktorá robila okná, ich robila aj u svedka, takže finančné relácie pozná, kúpeľňu hore robil svedok sám, rekonštruovala sa kuchyňa, pri tom však svedok nebol, financované to bolo zrejme zo spoločných zdrojov strán sporu, na ktoré prispel aj svedok sumou počas 10 rokov spolu 10000 eur, ktoré peniaze postupne dávala do ruky žalobkyne. Mal v úmysle to mladým darovať spoločne, dokopy 10000 eur za 10 rokov, potvrdenie nemá, ale má informácie zo spisu o tých čestných prehláseniach, ktoré on neberie so úvahy, čítal zápisnicu.

15. Z výsluchu svedka E. P. (aktuálny švager žalobkyne a bývalý švager žalovaného) vyplynulo, že informácie o rekonštrukcii domu mal takmer výhradne sprostredkované, pravidelne sa ako rodina v nedeľu stretávali u svokrovcov, tam sa o rekonštrukcii rozprávalo, a teda vedel, že sa začalo asi v roku 2003/2004, potvrdil rozsah prác tvrdený p. B., elektroinštaláciu robil svokrov brat, žalovaného bratranec robil kúrenie a vodu, konzultoval cenu okien, lebo sám kupoval okná rovnaké, tak porovnávali ceny

majstrov, preto vie, že žalovaný dával S. O. (svedok N.), ostatné okná mali od spoločného výrobcu, svedok za svoje okná zaplatil 178000 Sk a žalovaný cez 200000 Sk, pri demolácii pôvodnej strechy nebol prítomný, ale vie, že starý azbest sa odviezol v dvoch kontajneroch a firme sa zaplatili peniaze a tá to niekam odviezla. Svokor p. B. isto prispel aj žalobkyni ako druhej dcére, zaplatené dostali majstri aj svokrov brat, keď za ním žalobkyňa prišla, že treba vyplatiť majstrov, tak svokor jej dal do spoločného, svedok si myslel, že prispieval spravodlivo obom dcéram rovnako, lebo jeho manželke svokor tiež dal cca 10000 eur. Žalobkyňu zo spoločnej domácnosti pomáhal sťahovať svedok, po príchode sa dozvedel od žalovaného, čo sa stalo, na dvore zaparkoval auto a sťahoval veci, bol zo žalovaného prekvapený, žalobkyňa plakala, žalovaný jej umožnil vziať len nevyhnutné veci bez osobných listín, len oblečenie a topánky, nemohla vziať ani počítač, ani tlačiareň. Uviedol, že nevie o tom, že by si p. B. vypýtal za práce na dome žalovaného nejaké peniaze, lebo práve svokor bol ten, kto dával peniaze na výplatu majstrov.

16. Z obsahu znaleckého posudku č. 68/2020 (ZP) znalca Ing. Antona Fuzáka, predmetom ktorého bolo stanovenie všeobecnej hodnoty stavebných prác a dodávok materiálov lokalizovaných na rodinnom dome v G., s.č. XX, k.ú. G. na účel konania OS Galanta sp. zn. 26C/15/2018 vyplynul záver obsiahnutý v bodoch označených číslami počnúc 1 končiac 22, ktoré predstavovali odpovede na otázky zadané znalcovi uznesením OS Galanta č.k. 26C/15/2018-104 v súlade s číselným označením otázok (čl. III. bod 3.1 ZP). Body 1/ až 22/ záveru znaleckého posudku tak obsahovali určenie všeobecnej hodnoty prác a materiálov jednotlivo podľa položiek, pričom celkový sumár udáva všeobecnú hodnotu prác a materiálov vo výške 44227,76 eur (z toho práce 18854,45 eur a materiál 25373,32 eur); práce realizované v rokoch 2003 až 2013; dátum vypracovania ZP rozhodujúci na zistenie odhadu hodnoty stavebných prác - 03.05.2018 (č.l. 165 spisu, bod 3). Obsahom ZP je aj záznam z miestneho šetrenia z 06.11.2019.

17. Z vykonaného dokazovania podľa prvoinštančného súdu vyplynulo a zároveň medzi stranami sporu nebolo sporným, že rozsudkom OS Galanta č.k. 8C/35/2016-14 zo dňa 03.05.2016, právoplatným dňa 18.05.2016, bolo manželstvo strán sporu, uzavreté 23.05.1998, právoplatne rozvedené a podľa ust. § 148 ods. 1 OZ zaniklo ich BSM. Z uvedených skutočností možno jednoznačne časovo ohraničiť trvanie BSM strán sporu v súlade s ust. § 143 OZ a § 148 ods. 1 OZ rozpätím od 23.05.1998 do 18.05.2016.

18. Vzhľadom na stranami sporu súhlasne prezentovanú existenciu dosiahnutia konsenzu a následného faktického vyporiadania BSM v priebehu konania dohodou vo vzťahu k zostatku hnutelných vecí spadajúcich do masy BSM (žalobou pôvodne k vyporiadaniu uplatnených a špecifikovaných v ods. 5 odôvodnenia tohto rozhodnutia), súd prvej inštancie konštatoval že predmetom vyporiadania v konaní ostal v žalobe uplatnený nárok žalobkyne na finančné vyrovnanie z právneho dôvodu investícií z BSM na výlučný majetok žalovaného ako druhého manžela, ktoré investície mali predstavovať finančné prostriedky vynaložené v priebehu trvania ich manželstva na rekonštrukciu (práce a materiály) rodinného domu vo vlastníctve žalovaného, výšku požadovaného finančného vyrovnania žalovaná v rámci záverečnej reči ustálila na sumu 22500 eur.

19. V konaní ďalej nebolo sporným, že za trvania manželstva žalovaný od svojich rodičov na základe Darovacej zmluvy zo dňa 1.3.2000 nadobudol do svojho výlučného vlastníctva v celosti nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX, k.ú. G., parc.č. 487/1 - zastavané plochy a nádvoría - 493 m², parc.č. 487/2 - zastavané plochy a nádvoría - 145 m², parc.č. 487/3 - zastavané plochy a nádvoría - 22 m², parc.č. 488/3 - orná pôda - 1721 m² a hospodárska budova s.č. XX (na parc.č. 487/1), rodinný dom s.č. XX (na parc.č. 487/2) a garáž s.č. XX (na parc.č. 487/3), pričom v prospech rodičov žalovaného bolo zároveň zriadené k predmetu darovania vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania predmetu darovania, existencia faktického užívania nehnuteľnosti rodičmi žalovaného spochybnená stranami sporu nebola. V konaní bolo preukázané, že (aj) za účelom dosiahnutia súkromia strán sporu bola na nehnuteľnosti vykonaná rekonštrukcia, ktorá bola financovaná aj zo spoločných prostriedkov strán sporu, spornou v konaní bola najmä odlišná interpretácia strán na daný skutkový stav aplikovateľného ust. § 150 OZ (druhej vety, prvej a poslednej časti súvetia) a z toho vyplývajúca následne aj miera financovania rekonštrukcie zo spoločných prostriedkov.

20. Žalovaná trvala na tom, že ust. § 150 druhej vety OZ je potrebné interpretovať extenzívnym výkladom vložených investícií, v zmysle ktorého je investícia hodnota, o ktorú sa majetok vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov v dôsledku spoločnej investície ku dňu vyporiadania zvýšil a takýto prírastok je v skutočnosti tým, čo ku dňu vyporiadania bolo na majetok vynaložené. Poukázala pritom na obsah rozhodnutia v obdobnej veci, a to rozhodnutie KS v Trnave sp. zn. 25Co/136/2018, ktorý sa odvolával

aj na skoršie rozhodnutie rovnakého súdu sp. zn. 23Co/268/2008 zo dňa 18.05.2009, ktoré bolo predmetom prieskumu v konaní pred ÚS SR pod sp. zn. II.ÚS 347/09. ÚS SR sťažnosť sťažovateľa dňa 1.10.2009 odmietol, a teda považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za ústavne konformné. Vzhľadom na uvedené mala žalobkyňa za to, že ústavnou sťažnosťou napadnuté odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v prieskume obstálo, možno ho považovať za správne a čerpala najmä časť odôvodnenia, podľa ktorej „investície v tej najvšeobecnejšej rovine predstavujú odklad dnešnej spotreby v prospech očakávanej vyššej spotreby v budúcnosti. Hodnota - výnos, alebo strata investície sa určuje nie v jej počiatkovej výške, ale k neskoršiemu dátumu napr. k dátumu jej výberu alebo k predaju veci. Investor nesie riziko s danou investíciou spojené. Investícia, t. j. hodnota majetku, do ktorého bola vložená preto logicky môže byť podľa jej kvality a ďalších faktorov vyššia alebo nižšia než na počiatku. Motivácia investora už z podstaty ekonomického správania osôb vždy smeruje k rozmnoženiu alebo aspoň zachovaniu doterajšieho majetku. Odvolací súd poukázal na to, že nikto nie je uzročený s tým, že za svoj dom, byt dostane v budúcnosti rovnako, ako do neho tým či oným spôsobom investoval, každý očakáva určitý pohyb a väčšina v prípade nehnuteľností špekuluje s rastom. V doterajšej rozhodovacej praxi súdov otázku ohľadom investícií riešilo rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 42/72, ktorý uviedol, že „nemožno prihliadať k rozdielu medzi cenou nadobudnutej a vyššou cenou ku dňu vyporiadania, nech je tento rozdiel vzniknutý tým, že vec bola zakúpená za cenu nižšiu, než akú v skutočnosti ku dňu kúpy mala, a jej skutočná cena sa prejavila pri ocenení, pri vyporiadaní alebo v dôsledku zmeny cenových predpisov, či s ohľadom na ponuku a dopyt v dobe vyporiadania.“ Táto koncepcia náhrady investícií vo výške, v ktorej boli vynaložené v minulosti však naráža na niekoľko problémov. V prvom rade ide o problematický koncept náhrady investícií v redukovanej hodnote v prípade amortizácie, či úplného zániku veci, do ktorej bolo investované, ako boli formulované v rozhodnutí R 42/72 a R 43/74. Je potrebné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 3421/20006, ktorý uviedol, že „náhrada za prostriedky vnesené do BSM prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď sú použité súčasne so spoločnými prostriedkami manželov na nadobudnutie určitej veci, a to za predpokladu, že táto vec ku dňu zániku BSM existuje, resp. nebola spotrebovaná, či nestratila hodnotu.“ Je nutné poukázať aj na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 1037/2004, v ktorom sa nachádza odkaz na R 42/72. V tomto rozhodnutí je uvedené, že „ak bola nejaká vec získaná za trvania manželstva BSM z časti prostriedkov patriacemu len jednému z manželov, potom pri vyporiadaní je manžel, z ktorého prostriedkov bol tento náklad vynaložený, oprávnený požadovať, aby mu bolo uhradené, čo takto vynaložil. V dobe vyporiadania bola hodnota veci nižšia, než bola jej pôvodná hodnota, bolo by treba k tomu prihliadnuť a náklady, ktoré na ne jeden z manželov zo svojich prostriedkov vynaložil by sa nenahradili v plnenej výške ale len vo výške redukovanej podľa pomeru, v ktorom došlo ku zníženiu hodnoty veci. Ak však v dobe vyporiadania by bola hodnota vyššia než pôvodná hodnota, potom k tomuto zvýšeniu pri stanovení náhrady nákladov vynaložených len z prostriedkov jedného z manželov neprihliadol.“ Tento výklad princípu redukcie je v rozpore s judikatúrou zakazujúcou valorizáciu investícií a oba tieto princípy nemôže vedľa seba obstáť. Hodnota spoločnej veci - jej zvýšená hodnota sa pri vyporiadaní delí dvoma, zatiaľ čo prípadná valorizácia investícií patrí len tomu z manželov, ktorý ju zo svojho vynaložil a medzi oba by sa potom delil len zostatok hodnoty veci po jej odpočítaní. Pri investíciách v opačnom smere zo spoločného majetku na majetok individuálny by pri zachovaní argumentácie prijatej v uvedenom rozhodnutí navyše neprofilovalo BSM, ale len ten z manželov, na ktorého majetok by bola investícia vynaložená. Dôsledok prijatého riešenia na majetkové pomery bývalých manželov pri vyporiadaní BSM tak môže byť celkom zásadný. Podľa uvedeného výkladu totiž nie je možná náhrada investícií v tzn. zvýšenej hodnote s odôvodnením, že sa pri vyporiadaní BSM sa nahrádza iba to, čo bolo v minulosti vynaložené a tak nemôže byť logicky možná ani redukcia, tzn. znížená hodnota v prípadoch poklesu ceny, resp. v prípade neefektivity investície, pretože k tomuto zníženiu došlo až po vynaložení investície.“

21. Je pravdou, že rozhodnutím sp. zn. II.ÚS 347/09 zo dňa 01.10.2009 Ústavný súd SR sťažnosť sťažovateľky odmietol. Podľa názoru ústavného súdu uvedený postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľka so skutkovým hodnotením a následne s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti, neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov

všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.“ Z uvedeného je zrejmé, že Ústavný súd SR sa v predmetnom konaní nezaoberal výkladom ust. § 150 OZ.

22. Žalovaný predstrel odlišnú koncepciu interpretácie a aplikácie ust. § 150 OZ druhej vety obsiahnutú v rozhodnutí NS SR sp. zn. 1MCdo 12/2011 zo dňa 24.03.2014, v rámci ktorého NS SR rozhodoval o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu s obdobným predmetom konania a v zmysle odôvodnenia ktorého „V zmysle § 150 druhej vety Občianskeho zákonníka je pri vyporiadaní BSM každý zo spoluvlastníkov oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a naopak, je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich, sú prostriedkami, ktoré je tento manžel povinný nahradiť, len prostriedky skutočne vynaložené na tieto investície.“ V súlade s uvedeným právnym názorom rozhodol NS SR aj v konaní sp. zn. 6MCdo/10/2011 zo dňa 26.06.2012, kde súd vyslovil, že „Podľa druhej vety citovaného ustanovenia pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva je každý zo spoluvlastníkov oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a naopak, je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Z predmetného ustanovenia vyplýva, že v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich, sú prostriedkami, ktoré je tento manžel povinný nahradiť, prostriedky skutočne vynaložené na tieto investície. Pri ich zisťovaní sa vychádza z ceny vecí a prác vložených do jeho ostatného majetku v čase, kedy boli vynaložené, a nie zo východiskovej hodnoty (znaleckého odhadu hodnoty, za ktorú by bolo možné hodnotenú stavbu nadobudnúť formou výstavby v čase ohodnotenia na úrovni bez dane z pridanej hodnoty) alebo všeobecnej hodnoty zhotovenej veci (výslednej objektivizovanej hodnoty nehnuteľností a stavieb, ktorá je znaleckým odhadom ich najpravdepodobnejšej ceny ku dňu ohodnotenia, ktorú by tieto mali dosiahnuť na trhu v podmienkach voľnej súťaže, pri poctivom predaji, keď kupujúci aj predávajúci budú konať s patričnou informovanosťou i opatrnosťou a s predpokladom, že cena nie je ovplyvnená neprimeranou pohnutkou) v oddelenom majetku jedného z manželov.“

23. Súd prvej inštancie rešpektujúc zásady obsiahnuté v Čl. 2 ods. 1 a 2 CSP konštatoval, že v rámci systému všeobecného súdnictva SR rozhodnutia odvolacích súdov SR nie sú právne záväzné pre súdy nižšej inštancie okrem rozhodnutia (a právneho názoru) odvolacieho súdu vydaného v konkrétnej veci v rámci odvolacieho konania, a to len v limitoch daného konania (čo samozrejme nevyklučuje stotožnenie sa s právnym názorom súdu druhej inštancie prezentovaného v inom konaní, avšak výlučne za predpokladu, že tento nevykazuje neodôvodnené odchýlenie od ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít). Zároveň je nesporné, že v rámci systému všeobecného súdnictva krajské súdy nereprezentujú najvyššie súdne authority, ktorou autoritou je (vychádzajúc nielen z jeho názvu) Najvyšší súd SR (ktorý sa v rámci rozhodovacej činnosti problematikou výkladu druhej vety ust. § 150 OZ opakovane zaoberal). Reprezentantom najvyšších súdnych autorít je v SR nesporne aj Ústavný súd SR, ktorý však zaujíma špecifické postavenie a ktorý sám upozorňuje na skutočnosť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecné súdy vyvodili. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov krajského súdu. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

24. Súd prvej inštancie nemal dôvod v prejednávanej veci odkloniť sa od ustálenej rozhodovacej praxe NS SR prezentovanej v súvislosti s predmetom sporu v rozhodnutiach sp. zn. 1MCdo 12/2011 a 6MCdo 10/2011, ktoré právne názory ohľadne výkladu druhej vety ust. § 150 OZ jednoznačne vytyčujú spôsob a kvalitu dokazovania vo vzťahu k uplatneniu si nároku manžela na vrátenie

toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku manželov na oddelený majetok druhého manžela. Vo svetle uvedeného zodpovedala kvalita a rozsah dôkazného bremena ležiaceho na žalobkyni ako subjektu iniciujúceho konanie o vyporiadanie BSM potrebe (vzhľadom na rozporovanie tvrdení žalobkyne žalovaným) preukázania existencie a výšky reálne vykonaných investícií z BSM strán sporu na výlučný majetok žalovaného, ktoré investície mali spočívať v prácach a materiáloch vložených do rekonštrukcie rodinného domu. Výklad pojmu „vložené investície“ v extenzívnej forme ustálená judikatúra v súvislosti s interpretáciou ust. § 150 OZ logicky vylúčila. Preto prvoinštančný súd ako plne dôvodnú vyhodnotil argumentáciu produkovanú žalovaným o nehospodárnosti žalobkyňou navrhnutého znaleckého dokazovania, nakoľko znalecké dokazovanie nevie preukázať existenciu a výšku skutočne realizovaných investícií v čase ich realizácie, v tomto kontexte má relevantnú výpovednú hodnotu napr. zaplatená faktúra, príjmový resp. výdavkový doklad, prípadne iný dôkazný prostriedok preukazujúci poskytnutie konkrétneho plnenia v podobe práce alebo materiálu za konkrétnu cenu v konkrétnom čase (čestné prehlásenie obsahujúce podstatné náležitosti ako relevantný dôkazný prostriedok vylúčené nie je). Znalecký posudok je prostredníctvom svojich záverov potenciálne spôsobilý preukázať len odhad všeobecnej hodnoty prác a materiálov v danom čase a mieste.

25. Nie je pravdou tvrdenie prezentované v konaní žalobkyňou o nariadení znaleckého dokazovania súdom na základe procesného návrhu žalobkyne ako o dôsledku zmeny právneho posúdenia veci súdom. Zmena už vysloveného právneho posúdenia súdom (§ 181 ods. 2 CSP) v priebehu ďalšieho konania teoreticky samozrejme vylúčená nie je, nakoľko predbežné právne posúdenie podľa ust. § 181 ods. 2 CSP vychádza zo stavu vecí (najmä stavu dokazovania, ale aj právnej argumentácie strán sporu potenciálne ovplyvňujúcej právny názor súdu) v čase jeho poskytnutia. Dôvodom akceptácie návrhu žalobkyne na nariadenie znaleckého dokazovania napriek vyslovenému predbežnému právnomu posúdeniu veci, od ktorého sa súd odkloniť dôvod v danom prípade nemal, bol dôrazný nesúhlas žalobkyne s predbežným právnym posúdením veci s odvolaním sa na odlišné posúdenie obdobnej veci odvolacím súdom a presvedčenie žalobkyne o relevancii znaleckého dokazovania v prípade vhodne koncipovaných otázok na znalca, ktoré otázky ako strana sporu hradiaca predavok na znalecké dokazovanie (rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti) žalobkyňa naformuluje. Súd teda nebrániac žalobkyni v možnosti uplatnenia jej procesných práv poskytol možnosť realizácie v tomto smere, znalecké dokazovanie nariadil, okruh otázok na znalca bol formulovaný žalobkyňou. Závery znaleckého dokazovania však nepredstavovali preukázanie existencie a výšky reálne uskutočnených investícií z prostriedkov BSM strán sporu do rekonštrukcie domu žalovaného, poskytli len približné časové rozpätie konkrétnych prác rekonštrukcie (2003-2013) a výpočet pravdepodobnej ceny prác a materiálu podľa priložených rozpočtov (18854,45 eur a 25373,32 eur), na základe čoho učinil pravdepodobný odhad výšky celkových investícií v sume 44227,76 eur. Nemožno zamieňať pojem „skutočne realizovaná investícia“ s výpočtom pravdepodobnej výšky investície, ktorý výpočet nezohľadňuje prípadnú akciovú cenu materiálu, pričom výpočet ocenenia práce urobenej svojpomocne je nepoužiteľný na účel tohto konania, kde už z logického významu slova vyplýva, že svojpomoc je realizovaná v zásade bezodplatne prostredníctvom vlastníka prípadne iných, buď jemu blízkych osôb, prípadne v rámci tzv. spoločenskej banky protislužieb, pričom je hojne využívaná a populárna najmä v malých lokalitách. Otázky pre určenie hodnoty najmä materiálov neboli koncipované žalobkyňou v smere určenia hodnoty k momentu zakúpenia materiálov, hodnota prác i materiálov bola určená znalcom ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku, čo je opätovne v rozpore s postupom indikovaným vyššie uvedenými rozhodnutiami NS SR. Vzhľadom na absenciu spôsobilosti takéhoto znaleckého dokazovania preukázať existenciu a výšku skutočne realizovaných investícií súd prvej inštancie následne (aj s poukazom na sudcovskú koncentráciu) zamietol návrh žalobkyne vznesený na pojednávaní po doručení znaleckého rozsudku stranám sporu na doplnenie dokazovania výsluchom znalca ako nehospodárny, nakoľko znalecký posudok nevykazoval formálne ani materiálne nedostatky, ktoré by bolo možné výsluchom znalca dodatočne odstrániť, ani nebol neúplný prípadne nezrozumiteľný (čo by bolo možné rovnako zhojiť výsluchom znalca), pričom zároveň výsluch znalca existenciu a výšku skutočne vynaložených investícií z vyššie uvedených dôvodov ambíciu preukázať evidentne nemá.

26. Podľa prvoinštančného súdu svedecké výpovede svedkov navrhnuté žalobkyňou existenciu skutočne vynaložených investícií zo spoločného majetku strán sporu na oddelený majetok žalovaného nepreukázali. Ako otec žalobkyne, tak i jej švagor potvrdili existenciu prác na rekonštrukcii domu v období 2003 až 2013, pričom v konaní existencia prác ani sporná nebola, spor spočíval v tom, že podľa tvrdení žalobkyne tieto práce a materiály reálne vyšli strany sporu na 44227,60 eur (pôvodne 60000 eur), pričom žalovaný tvrdil, že išlo len o sumu 11869,90 eur (pôvodne 12000 eur). Žalobkyňa

v konaní nepredložila žiaden relevantný dôkaz (napr. faktúru, príjmový doklad a pod.) jednoznačne preukazujúci realizáciu platby ňou alebo žalovaným vykonanej v priamej súvislosti s rekonštrukciou, pričom ani nebolo preukázané, že táto dôkazná núdza by bola účelovo spôsobená žalovaným (tvrdenie o nutnosti náhleho a dramatického opustenia spoločnej domácnosti žalobkyňou v dôsledku správania sa žalovaného zostalo na úrovni protistranou spochybneného a dodatočne nepreukázaného tvrdenia), čo by mohlo mať dopad v podobe zhoršenia procesného postavenia žalovaného v konaní. Otec žalobkyne sa bezodplatne podieľal na väčšine rekonštrukčných prác, pričom v priebehu 10 rokov pre rekonštrukciu rozhodujúceho obdobia mal darovať podľa jeho vyjadrenia stranám sporu spoločne postupne sumu cca. 10000 eur, v úmysle prispieť na rekonštrukčné náklady, prevzatie sumy žalovaný poprel naopak žalobkyňa potvrdila, avšak táto ju prijala ako dar výlučne v prospech nej, ktorý použila v priamej súvislosti na rekonštrukciu, ktoré tvrdenie však bolo popreté žalovaným a žalobkyňou iným spôsobom nepreukázané. Súd v danej súvislosti zároveň konštatoval, že v prípade, ak by si zaplatenie sumy 10000 eur uplatnila za právneho stavu ako tvrdí žalobkyňa, t.j. že išlo o dar jej otca výlučne jej, tento nárok si nemôže uplatniť podľa ust. § 150 OZ (nejde o investície zo spoločného majetku na oddelený majetok jedného z manželov, ale išlo by o investíciu z výlučného majetku druhého manžela, na ktorý stav ust. § 150 OZ aplikovať nemožno, pre prípad nepreukázania existencie relevantného právneho dôvodu by mohlo ísť o nárok žalobkyne z bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, ktorý nárok by bol posudzovaný v inej právnej rovine). Vzhľadom na absenciu jeho uplatnenia v rámci záverečnej reči a výpočtu sa súd nemal dôvodom ním podrobnejšie zaoberať. Švagor žalobkyne sa rekonštrukcie a prípadnej výplaty prác a materiálov osobne nezúčastňoval, jeho poznatky k veci boli takmer výlučne sprostredkované (rozprávali sa na nedeľných obedoch u svokrovcov), informácia o cene okien 200000 Sk vychádzala z porovnania svedka s cenou ním kupovaných okien, pričom o reálne vykonanej platbe v danej výške však výpovednú hodnotu nemala. Čestné prehlásenie predložené žalobkyňou o prevzatí platby v sume 60000 Sk ako cenu konkrétnych rekonštrukčných prác v bližšie neurčený deň strýkom D. B. (č.l. 264 spisu) by predstavovalo jediný relevantný dôkaz za predpokladu absencie dôvodného spochybnenia jeho pravdivosti protistranou, ku ktorému spochybneniu v konaní došlo s poukazom na rozpory vo vyjadreniach žalobkyne vo vzťahu k sume 60000 Sk, kde podľa obsahu prehlásenia ju mal prevziať (vcelku) p. D. B. ako cenu za práce v podobe zabudovania elektrorozvážača a kompletného napojenia od žalobkyne, čo však nezodpovedá výpočtom žalobkyne zaslaným súdu a znalcovi, kde sa suma 2000 eur uvádza ako vyplatená firme z A. a vo vyjadrení žalobkyne z 23.03.2022 je uvedené, že časť tejto sumy 30000 Sk mala byť zaplatená p. D. B. za vybudovanie meracieho miesta uvedeného v bode 13/ ZP, čo nezodpovedá obsahu záznamu z miestneho šetrenia, podľa ktorého došlo medzi stranami sporu ku konsenzu o realizácii bodu 13/ ešte v roku 1999 a jeho cene, pričom v roku 1999 nemohlo ísť o investíciu zo spoločného majetku do oddeleného majetku, nakoľko vtedy žalovaný rodinný dom ešte nevladnil, čo vylučuje aplikáciu ust. § 150 OZ.

27. S poukazom na konštatovanú dôkaznú núdzu na strane žalobkyne nesúcej bremeno dôkazu vo vzťahu k ňou tvrdenému nároku, súd prvej inštancie nemal inú možnosť, než vyporiadať zaniknuté BSM strán sporu v časti tvoriacej predmet tohto konania spôsobom navrhnutým žalovaným, nakoľko existencia a výška reálne uskutočnených investícií z BSM strán sporu do výlučného majetku žalovaného ním nebola rozporovaná do sumy 11869,90 eur (stranami nerozporované tvrdenia sa považujú za nesporné podľa ust. § 151 ods. 1 CSP), z ktorej sumy v súlade so znením prvej vety ust. § 150 OZ žalobkyňa náleží podiel zodpovedajúci 1, t.j. 5934,95 eur. Vzhľadom na uvedené súd žalobe vyhovel do výšky 5934,95 eur, vo zvyšnej časti (rozdiel medzi žalobkyňou žiadaných 22500 eur a 5934,95 eur) súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

28. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého v prípade pomerného procesného úspechu strán sporu má možnosť súd nepriznať náhradu trov konania aj s prihliadnutím na špecifickosť konania o vyporiadaní BSM.

29. Z podnetu odvolacieho súdu prvoinštančný súd vydal dňa 24.5.2023 opravné uznesenie č.k. 26C/15/2018-292, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.6.2023, ktorým opravil záhlavie predmetného rozsudku v časti priezviska žalovaného tak, že správne znie F. (namiesto nesprávneho F.).

30. Proti tomuto rozsudku výslovne v celom jeho rozsahu podala prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobkyňa, pričom uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP – že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. e) CSP, že súd

nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a domáhala sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil v súlade s návrhom žalobkyne alebo napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na prvoinštančný súd na ďalšie konanie. V úvode odvolania upozornila na chybu v záhlaví napadnutého rozsudku v priezvisku žalovaného.

31. Odvolateľka uviedla, že považuje postup súdu a napadnuté rozhodnutie za nesprávne a absolútne nespravodlivé, proces dokazovania a hodnotenia dôkazov, ako aj rozsah a charakter odôvodnenia súdnych záverov vníma ako úplne nedostatočný a v rozpore s príslušnou právnou úpravou. V plnej miere sa pritom pridržiava svojich tvrdení a argumentácie, na ktoré odkazuje a zotrváva na svojom právnom názore a argumentácii, ktoré uviedla k podaniu žalobného návrhu. Odvolateľka poukázala na to, že žalovaný naposledy listom zo dňa 25.3.2018 pripustil, že náklady na predmetnú rekonštrukciu boli cca 17.000,- eur. V priebehu rokov 2016-2017 došlo medzi účastníkmi k mimosúdnyim dohodám o čiastočnom vyporiadaní BSM ohľadne hnuteľných vecí a spornou zostala iba otázka vyrovnania účastníkov ohľadne finančného majetku patriaceho do BSM, ktorý predovšetkým použili ako investičné prostriedky k rekonštrukcii rodinného domu žalovaného. Žalobkyňa od počiatku konania tvrdila, že tieto boli tvorené mzdou strán. Obe strany pripustili, že boli podporovaní svojimi rodičmi, či už vo forme naturálneho plnenia alebo finančným plnením. Žalobkyňa zásadne odmieta postoj žalovaného, že ak mal v rozhodnom období on príjem 10.000,- Sk a žalobkyňa 8.000,- Sk s prihliadnutím na bežné výdavky mesačne cca 4.000,- Sk, je vylúčená pravdivosť tvrdenia žalobkyne o financovaní rekonštrukcie zo spoločných prostriedkov. Podľa žalobkyne príjem zo mzdy žalovaného bol v rokoch 1998 až 2013 cca 59.760,- eur a žalovanej cca 50.436,- eur, pričom podľa znaleckého posudku č. 68/2020 hodnota materiálu a prác ku dňu rozvodu manželstva bola určená sumou 44.227,76 eur, čo pri príjme manželov spoločne vo výške 11.196,- eur znamená investíciu v rozsahu menšej polovice daného finančného kapitálu.

32. Odvolateľka ďalej nesúhlasí s odmietnutím svedeckej výpovede jej otca potvrdenej jej švagrom o finančných prostriedkoch, ktorými otec strany rekonštrukčné práce podporoval. Odvolateľka tiež nesúhlasí a odmieta názor súdu o akceptácii dôkazov predložených žalovaným v podobe čestných vyhlásení, ktoré boli vyhotovené po viac ako 16 až 10 rokoch od vykonania rekonštrukcie. V čase ohliadky predmetnej nehnuteľnosti žalovaný nebol schopný predložiť znalcovi žiadny relevantný doklad o zaplatení prác alebo materiálov na rekonštrukciu. Skoro rok po spísaní protokolu o rozsahu rekonštrukčných prác súdu predložil označené čestné prehlásenia. Tieto sa javia ako nedôveryhodné a účelové z dôvodu, že vo všetkých prípadoch sa jedná o prehlásenia známych a kamarátov žalovaného, všetky boli produkované so značným časovým odstupom a po realizácii znaleckého dokazovania, ich pravdivosť je v zásadnej miere spochybnená danými okolnosťami a oveľa pravdepodobnejšie sa javí to, že prehlásenia boli formulované na objednávku žalovaného. Prvoinštančný súd sa žiadnym spôsobom s týmito námietkami žalobkyne nevysporiadal. Súd považoval sumu 11.869,90 Eur za časť žalobného návrhu, ktorá nebola zo strany žalovaného rozporovaná a bez ohľadu na to, že žalovaným tvrdená suma investície s úhrnom úplne odlišného rozsahu, charakteru prác a použitého materiálu v odlišných sumách ako to tvrdí žalobkyňa, ako to uvádza znalecký posudok. Žalobkyňa považuje toto za zásadné pochybenie v postupe rozhodujúceho súdu.

33. Odvolateľka už v žalobe poukázala na jediný ňou akceptovateľný a relevantný dôkaz, ktorým sa dá preukázať výška – hodnota investícií do rekonštrukčných prác na nehnuteľnosti žalovaného a to vypracovaný znalecký posudok. Žalobkyňa odmieta názor prvoinštančného súdu v bode 35 rozsudku, podľa ktorého závery znaleckého dokazovania nepredstavovali preukázanie existencie a výšky reálne uskutočnených investícií z prostriedkov BSM strán sporu do rekonštrukcie domu žalovaného, poskytli len približné časové rozpätie konkrétnych prác a výpočet pravdepodobnej ceny prác a materiálu, na základe čoho znalec určil pravdepodobný odhad výšky celkových investícií. Žalobkyňa nesúhlasí s názorom žalovaného, o ktorý sa oprel prvoinštančný súd, ktorý spochybnil relevanciu navrhovaného znaleckého dokazovania s tým, že znalec nemôže preukázať výšku skutočne realizovaných investícií a to jednak z dôvodu, že skutočné investície je možné preukázať zaplatenými faktúrami, príjmovými dokladmi a podobne, no nie znaleckým posudkom, keď znalec môže ohodnotiť koľko materiálu alebo práce mohli stáť v rozhodnom období, nie koľko reálne stáli. Takýto názor je podľa odvolateľky v rozpore s aktuálne už dnes úplne bežnou praxou súdov, ktoré presadzujú názor, že takéto stanovisko k znaleckému dokazovaniu by znamenalo vylúčenie možnosti zistenia vynaložených investícií do nehnuteľnosti

i kvantifikácie s odstupom času. Odmietnutie znaleckého posudku je odopretím práva na spravodlivý proces, nakoľko žalobkyňa trvá aj na rešpektovaní nevyhnutnosti valorizácie investícií. Odvolateľka považuje v tomto kontexte postup a rozhodnutie prvoinštančného súdu za prekvapivé, nakoľko absolútne spochybňuje obvyklú súdnu prax v takýchto veciach, ktorá považuje znalecký posudok za relevantný dôkaz. K vyporiadaniu BSM často dochádza až po niekoľkých rokoch, po dlhom časovom období strany sporu už s odstupom času nemusia disponovať dokladmi preukazujúcimi vynaložené náklady, pričom v čase trvania manželstva v jeho harmonickom období, neexistuje žiadna motivácia uvedené evidovať a uchovávať. Za daných úplne bežných okolností je znalec práve tou osobou, ktorá napriek tomu, že strany sporu nedisponujú žiadnymi dokladmi, vie vyhodnotiť cenu materiálu, prác a výkonov aj spätne v čase, kedy sa vykonávali. Znalec v danom prípade ponúkol odpoveď na potrebné odborné otázky týkajúce sa rozsahu investícií a obdobia, priebehu ich použitia i charakteru, ako aj ceny práce a materiálov a to k dátumu, ktorý žalobkyňa pokladá za logický de facto ku dňu zániku BSM.

34. Odvolateľka v podanom odvolaní ďalej uvádza, že nie je jej jasné z čoho súd v bode 26 odôvodnenia odvodzuje závislosť miery financovania rekonštrukcie zo spoločných prostriedkov manželov s právnym výkladom § 150 OZ a konštatuje, že s uvedeným vzťahom závislosti nesúhlasí. Vníma potrebu výkladu príslušnej právnej úpravy v kontexte nielen čisto formalistického a jazykového výkladu, ale najmä v kontexte so základným, ale najmä v súlade s účelom právnej úpravy a nevyhnutnou potrebou spravodlivého rozhodovania. Prvoinštančný súd sa priklonil k opačnému názoru a formalisticky odmietol argumentáciu žalobkyne s odkazom na v minulosti vydané rozhodnutie NS SR, pričom na argumentáciu žalobkyne, pre ktorú je nevyhnutné sa od vyššie označeného názoru odkloniť, nereagoval. V tejto súvislosti preto odvolateľka považuje rozhodnutie za arbitrárne. Pokračuje, že existencia právneho názoru najvyššieho súdu k určitej právnej otázke neznamená status quo, najmä keď je zjavné, že v spoločnosti došlo k mohutným zmenám a že ekonomické správanie subjektov hospodárstva je diametrálne odlišné a uvedený právny názor popierajúci základné princípy trhového hospodárstva vedie k spoločensky neudržateľným konzekvenciám nemalého rozsahu dotknutých subjektov. Odvolateľka takýto postoj prvoinštančného súdu vníma ako prejav rezignácie na základnú funkciu súdov prameniacu z neochoty opustiť „vychodenú cestu“, ktorá vedie k spoločensky neudržateľnému stavu, s odvolaním sa na ustálenú prax. Tento postoj prvoinštančného súdu v konkrétnom spore nie je akceptovateľný, nakoľko súdu musia byť aktuálne známe mnohé rozhodnutia napr. aj odvolacieho súdu v Trnave, ktoré sú protichodné. Výklad § 150 OZ, podľa ktorého sa predpokladá vrátenie investície zásadne vždy len v skutočne vynaloženej výške bez ohľadu na jej zhodnotenie v hrubom rozpore aj so základnými výkladmi pojmu investícia. Odvolateľka nesúhlasí s názorom prvoinštančného súdu, že neuniesla dôkazné bremeno vo vzťahu k rozsahu investícií zo spoločných prostriedkov do nehnuteľnosti žalovaného. Vo svojich písomných podaniach (predovšetkým zo dňa 23.3.2022), ktoré presne opísala opakovane a zhodným spôsobom. Žalovaný len popieral tvrdenia žalobkyne, odmietal jej výpočty. Odvolateľka odmieta názor súdu uvedený v bode 34 a 35 odôvodnenia rozsudku týkajúci sa hodnotenia znaleckého dokazovania a reflektovania čestných prehlásení ako jediného relevantného dôkazného prostriedku. Rovnako tak odmietla rozhodnutie súdu odôvodnené len tým, že opozitné tvrdenia žalovaného bez ich preukázania sú považované ako nerozporovanie žalobného nároku v zhodujúcej sa finančnej časti. Odvolateľka považuje celkovo postup súdu pri vykonávaní súdnoznaleckého dokazovania za nezákonný. Absurdným sa javí rozhodnutie, keď súd najskôr uznesením dokazovanie pripustil a následne znalecké dokazovanie ako nevyužitelný dôkaz odmietol a rovnako tak odmietol jeho doplnenie či vylúčenie znalca.

35. Okrem vyššie uvedeného odvolateľka vytyka rozsudku, že nedisponuje dostatočným zdôvodnením a z tohto dôvodu ho považuje za nejasný, nezrozumiteľný a arbitrárny, pričom odkazuje na judikatúru ESLP či ÚS SR týkajúcu sa odôvodňovania súdnych rozhodnutí. Odvolateľka má za to, že súd v odôvodnení sa nedostatočne vysporiadal s prednesenou argumentáciou, pričom s niektorou argumentáciou sa nezaoberal vôbec. Odôvodnenie preto považuje za formálne nepresvedčivé, nedostatočné, nepreskúmateľné a v niektorých častiach za zmätočné. Za zásadné pochybenie považuje nevykonanie navrhovaných dôkazov či odmietnutie ich vykonania.

36. V závere odvolania odvolateľka uvádza, že rozhodnutie považuje za nespravodlivé a nezákonné, ktoré vychádza z nedostatočného skutkového posúdenia okolností, v ktorom súd prezentuje nesprávne právne závery a tieto odôvodňuje nedostatočne a nepresvedčivo. Doposiaľ vykonané dokazovanie nepredstavuje dostatočný základ pre závery prijaté súdom. Postup súdu zasahuje do práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces, nakoľko na zistenie skutkového stavu súd nedopochl súdneho

znalca, nevypočul zhotoviteľov čestných prehlásení, nesprávne považoval odlišné tvrdenia žalovaného za nerozporovanie uplatneného nároku v časti a tak z vykonaných dôkazov nebolo možné podľa žalobkyne vyvodit' pre rozhodnutie veci dostatočné a jednoznačné závery.

37. K doručenému odvolaniu predložil žalovaný písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil v celom rozsahu a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

38. Podľa žalovaného z podaného odvolania nie je absolútne jasné a zrozumiteľné akým konkrétnym nesprávnym procesným postupom mal súd znemožniť žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, tento bod odvolacieho dôvodu je zo strany žalobkyne nedôvodný a to o to viac, keď k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu dôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Podľa žalovaného súd vykonal všetky dôkazy podľa zákona. Súd zamietol vykonať dôkaz navrhnutý žalobkyňou a to vypočítanie znalca. Sporové strany sa k doručenému znaleckému posudku vyjadrili, avšak ani jedna strana nenavrholo vypočítanie znalca. Žalobkyňa nenavrholo znalca vypočítať ani potom, čo jej bolo doručené vyjadrenie žalovaného k znaleckému posudku. Právna zástupkyňa navrhla vypočítať znalca až na pojednávaní dňa 28.9.2021, čo súd s poukazom na koncentráciu konania zamietol. Navyše ani vypočítanie znalca by neodstránilo markantné nedostatky posudku a tým pádom jeho nepoužiteľnosť. Pokiaľ ide o námietku odvolateľky, že nesúhlasí s odmietnutím svedeckej výpovede svojho otca, žalovaný uvádza, že až po štyroch rokoch pojednávania začala žalobkyňa tvrdiť, že dostala do daru finančné prostriedky od otca, ktoré následne použila na rekonštrukciu, ktoré ale boli nepravdivé. Žalobkyňa si zrejme počas súdneho konania uvedomila, že nemá nič v rámci konania preukázané a takto sa snažila umelo niečo vytvoriť, čo nikdy neexistovalo. Navyše vo výpočtoch žalobkyne žalobkyňa uvádza, že suma 2.000,- eur bola vyplatená nejakej firme z A. a vo vyjadrení zo dňa 23.3.2022 uvádza, že časť peňazí vo výške 30.000,- Sk bola zaplatená pánovi B. za vybudovanie meracieho miesta, ktoré je uvedené v bode 13 znaleckého posudku. Avšak už na miestnom šetrení sa strany zhodli, že meracie miesto bolo realizované v roku 1999, kedy žalovaný ešte nebol ani vlastníkom nehnuteľností a strany sa zhodli aj na cene tejto položky. Ohľadne hodnotenia výpovede otca žalobkyne súdom žalovaný uviedol, že otec žalobkyne priznal, že má informácie zo súdneho spisu, keď čítal zápisnice z pojednávania.

39. Už zo samotného paragrafovaného znenia § 150 OZ je zrejmé, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, nie je teda povinný nahradiť to, o koľko sa majetok zhodnotil alebo za koľko sa mohli zakúpiť veci a koľko sa mohlo zaplatiť za práce, ale koľko sa skutočne vynaložilo. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 MCdo 12/2011. Znaleckým posudkom pritom bola ohodnotená všeobecná hodnota stavebných prác a dodávok materiálov, za ktorú by bolo možné materiál nadobudnúť ku dňu 3.5.2016. Nadväzne žalovaný poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo 10/2011. Z uvedeného žalovaný vyvodil, že ani znalec nemôže zistiť, lebo je to nemožné, že koľko sa skutočne vynaložilo na oddelený majetok, môže spraviť iba odhad, čo je irelevantné, pretože tým sa nepreukazujú skutočne vynaložené investície. Aj ten odhad, ktorý znalec urobil je nesprávny, pretože drvivá väčšina prác sa uskutočnila v rokoch 2001 až 2005, a nie v roku 2016, čo bolo preukázané. Znalec tiež v posudku ohodnotil práce koľko mohli stáť, v tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 MCdo 12/2011, podľa ktorého, ak sa investície vykonávali svojpomocne, neboli vynaložené žiadne náklady na prácu a preto nie je dôvod, pre ktorý by sa náklady za prácu mali zahrnúť do vynaložených investícií.

40. V závere podania žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie vykonal a vysporiadal sa so všetkými dôkazmi, ktoré sporové strany navrhli, skutkový aj právny stav zistil riadne a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.

41. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

42. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah

podaného odvolania (§ 379 písm. c) CSP s poukazom na § 150 OZ), pri viazanosti dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudku súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

43. Predmetom konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov – strán sporu na základe žaloby žalobkyne, ktorej žalobný petit žiadal určiť, že zaniknuté BSM sa k hnutelným a nehnuteľným veciam vysporiada tak, že súd prikazuje do vlastníctva žalovaného v petite žaloby označené hnutelné veci (ktorých rozsah a opis bol doplnený v podaní zo dňa 4.7.2018 č.l. 43) a do vlastníctva žalobkyne ďalšie hnutelné veci, pričom žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu z vyporiadania BSM finančnú hotovosť vo výške určenej súdom vo vykonanom znaleckom dokazovaní zodpovedajúcu polovici hodnoty majetku patriaceho do BSM a po zohľadnení toho, čo zo spoločného bolo vynaložené na výlučný majetok žalovaného a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Formálne k zmene žaloby v priebehu konania podľa obsahu spisu nedošlo. Obe strany sporu ale potvrdili, že v priebehu konania sa vzájomne dohodli ohľadne vyporiadania hnutelných vecí (napr. na pojednávaní dňa 28.3.2019 č.l. 82), ďalej na vyporiadani hnutelných vecí už netrvali a súd skonštatoval, že predmetom ďalšieho konania je už len tzv. vyrovnací podiel z titulu investícií manželov zo spoločného majetku v BSM do domovej nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Aktuálna súdna prax už pripúšťa možnosť bývalých manželov uzavrieť aj čiastkovú dohodu o vyporiadani BSM týkajúcu sa vyporiadania jednotlivých vecí, resp. časti majetku patriaceho do BSM, s poukazom na princíp zmluvnej autonómie s tým, že hodnoty, ktoré boli čiastkovou dohodou platne vyporiadané, neprichádza do úvahy pri nadväzujúcom ďalšom vyporiadani znovu vyporiadavať, ani preskúmať správnosť ustanovení dohody o rozdelení časti spoločného majetku, prípadne spoločných záväzkov, či správnosť ustanovenia o vyporiadani podielov v rámci tohto čiastočného vyporiadania (NS SR sp. zn. 5Cdo 169/2019 zo dňa 12.8.2021). Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo 147/2011 zo dňa 27.8.2013 je potrebné rešpektovať vôľu strán, ktoré sú ochotné uzavrieť dohodu týkajúcu sa aj vyporiadania jednotlivých vecí, resp. časti majetku patriaceho do BSM a to dokonca bez ohľadu na zásady uvedené v § 150 OZ, ktoré sa použijú v prípade, keď medzi účastníkmi k dohode nedôjde a je podaný návrh na vyporiadanie BSM súdom, pričom toto ustanovenie sa neuplatní v prípade, keď sa účastníci dohodnú inak. V danom prípade bolo potom opodstatneným, aby súd rešpektoval dohodu strán o vyporiadani BSM v časti všetkých hnutelných vecí patriacich do BSM bez toho, aby obsah dohody musel preskúmať. Následne bolo potom dôvodné vysporiadať iba tú časť BSM, ktorá nebola pokrytá dohodou a ktorej vysporiadanie zostalo podľa vyššie uvedeného sporné.

44. Konanie o vyporiadanie BSM je pritom súdnym konaním, pri ktorom určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva priamo z osobitného predpisu, konkrétne z ust. § 149 ods. 3 a § 150 OZ, v dôsledku čoho sa v zmysle § 216 ods. 2 CSP v danom spore neuplatní zásada ne ultra petitem, súd teda nie je viazaný žalobou. Konečné vyporiadanie tak môže byť odlišné od návrhu vymedzeného v petite žaloby. Súd v týchto prípadoch nerozhoduje o právach a povinnostiach strán podľa toho, čoho sa žalobca domáhal, ale podľa spôsobu vyporiadania predpísaného pre tento právny vzťah právnou normou. Nie je preto ani potrebné, aby súd žalobu vo zvyšku zamietal. V danom prípade žalobkyňa v podanej žalobe i neskôr priamo úpravou petitu nekonkretizovala sumu, ktorú žiadala od žalovaného vyplatiť z titulu vyporiadania BSM. Nebolo preto potrebným, aby súd žalobu vo zvyšnej časti výrokom II. zamietal, ktorý výrok tak bol nadbytočný.

45. Predmetom odvolacieho konania, v ktorom ako bolo uvedené vyššie, odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, je však viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, bolo posúdiť, či došlo k naplneniu žalobkyňou uplatnených odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP tak, ako ich konkretizovala v podanom odvolaní popísanom vyššie.

46. Odvolací súd považoval za potrebné prioritne sa vysporiadať s výkladom aplikovaného ust. § 150 veta druhá OZ, na ktorý mali strany rozdielne názory. Pritom považuje za potrebné zdôrazniť, že princíp právnej istoty, ktorej základným atribútom podľa čl. 2 CSP je požiadavka zásadnej predvídateľnosti

súdnych rozhodnutí, vyžaduje, aby spor bol rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

47. Podľa § 150 OZ pri vypořádání sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

48. Žalobkyňa tvrdí, že citované ustanovenie v dotknutej časti je potrebné vykladať tak, že investície vynaložené zo spoločného majetku z BSM do výlučného majetku žalovaného je potrebné valorizovať a teda ceny prác a materiálov zohľadniť ku dňu zániku BSM (k právoplatnosti rozvodu dňom 18.5.2016). Na druhej strane žalovaný tvrdí, že pri vypořádání BSM je možné zohľadniť iba prostriedky z BSM skutočne vynaložené na tieto investície v cenách v čase, keď boli vynaložené. Odvolací súd zhodne s prvoinštančným, s poukazom na nasledujúcu argumentáciu, sa stotožnil s názorom prezentovaným žalovaným.

49. Otázkou interpretácie a aplikácie ust. § 150 veta druhá OZ pri určení náhrady toho, čo sa zo spoločného majetku v BSM vynaložilo na výlučný majetok jedného z manželov v skutkovo obdobnej veci sa podrobne zaoberal NS SR v uznesení sp. zn. 8Cdo/180/2014 zo dňa 30.3.2015. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd SR uviedol: „Z predmetného ustanovenia vyplýva, že v prípade investícií z BSM do ostatného majetku jedného z nich, sú prostriedkami, ktoré je tento manžel povinný nahradiť, prostriedky skutočne vynaložené na tieto investície („... čo sa zo spoločného majetku vynaložilo...“). Pri ich zisťovaní sa vychádza z ceny vecí a prác vložených do jeho ostatného majetku v čase, kedy boli vynaložené, a nie zo všeobecnej hodnoty zhotovenej veci (výslednej objektivizovanej hodnoty nehnuteľností a stavieb, ktorá je znaleckým odhadom ich najpravdepodobnejšej ceny ku dňu ohodnotenia, ktorú by tieto mali dosiahnuť na trhu v podmienkach voľnej súťaže, pri poctivom predaji, keď kupujúci aj predávajúci budú konať s patričnou informovanosťou i opatrnosťou a s predpokladom, že cena nie je ovplyvnená neprímeranou pohnútkou) v oddelenom majetku jedného z manželov (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 26. júna 2012 sp. zn. 6 MCdo 10/2011 a z 27. marca 2014 sp. zn. 1 MCdo 12/2011). Ak zákon ustanovuje, že treba nahradiť, čo bolo vynaložené, tak už z jazykového výkladu vyplýva, že ide o náklady, ktoré boli vynaložené v čase minulom a jeho výška ku dňu zániku manželstva ani ku dňu vypořádania BSM nie je inak modifikovaná. Tým, čo je povinný nahradiť jeden z manželov v prípade investícií do jeho ostatného majetku z BSM, sú teda finančné prostriedky na tieto investície skutočne vynaložené. Ak ide o obstaranie vecí, ktoré boli zabudované do domu jedného z manželov, prípadne o náklady na prácu s tým spojené, potom určujúce sú ceny týchto vecí a prác v čase, kedy boli vynaložené. Zákonodarca vychádza z toho, že manželia spoločne vynaložili spoločné prostriedky na ostatný majetok jedného z nich, a boli s týmto jeho použitím uzrobení a vedomí si toho, že ich „vrátenie do bezpodielového spoluvlastníctva“ bude prichádzať do úvahy len pri jeho vypořádání. Potom, pravda, v skutočne vynaloženej výške, nie teda v cene zabudovaných vecí a vynaloženej práce, ktoré by mali ku dňu zániku manželstva, resp. ku dňu rozhodovania súdu, to znamená, že ani v prípadne vyššej cene, ale ani nižšej cene. Práve princíp vypořádania spočívajúci v tom, že sa tak vypořádava to, čo bolo manželmi v zhode vynaložené na ostatný majetok jedného z manželov, tiež vylučuje, aby také vyrovnanie bolo nemorálne (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 20. decembra 2000 sp. zn. 22 Cdo 2655/98). Rovnako aj v právnej teórii sa jednoznačne vykladá ustanovenie § 150, druhá veta O.z. tak, že pre posúdenie výšky náhrady toho, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na oddelený majetok jedného z nich (a naopak), nie je rozhodujúce, o akú sumu sa jeho majetok investíciami zhodnotil, ale to, aká suma sa na tento účel skutočne vynaložila z ich spoločných prostriedkov (Vojčík, P. a kolektív, Občiansky zákonník, stručný komentár, tretie, doplnené a prepracované vydanie, IURA EDITION, 2010, str. 404). Pre posúdenie výšky náhrady je rozhodná čiastka, ktoré bola zo spoločného majetku vynaložená a tým z neho odčerpaná, v žiadnom prípade teda hodnota takto vytvoreného diela (Češka, Z. a kolektív, Občiansky zákonník, Komentár, Praha - Panoráma - 1987, díl I, str. 534).

50. Rovnaké, resp. obdobné závery prijal NS SR opakovane, napríklad aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 330/2006 z 31.3.2008, kde okrem iného uviedol, že táto investícia sa nevracia vo vyššej sume, než ako bola vynaložená; zhodnotenie oddeleného vlastníctva manžela nemá vplyv na výšku podielu na vypořádání BSM. Obdobne NS SR v uznesení sp. zn. 6MCo 10/2011 z 26.6.2012 uzavrel, že

z predmetného ustanovenia vyplýva, že v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich sú prostriedkami, ktoré je tento manžel povinný nahradiť, prostriedky skutočne vynaložené na tieto investície. Pri ich zisťovaní sa vychádza z ceny vecí a prác vložených do jeho ostatného majetku v čase, keď boli vynaložené a nie z východiskovej hodnoty alebo všeobecnej hodnoty zhotovenej veci v oddelenom majetku jedného z manželov. V uznesení NS SR sp. zn. 1MCdo 12/2011 zo dňa 24.3.2014 Najvyšší súd SR uzavrel, že z § 150 druhej vety OZ vyplýva, že v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich sú prostriedkami, ktoré je tento manžel povinný nahradiť len prostriedky skutočne vynaložené na investície. V tejto veci Najvyšší súd SR tiež uviedol, že pokiaľ boli stavebné práce vykonané svojpomocne, či už stranou, príbuznými stranami strán, či inými osobami, nebolo preukázané, že by v tejto spojitosti došlo k vynaloženiu nákladov na mzdy, nebol daný dôvod, pre ktorý by náklady na mzdy (vyčíslené v znaleckom posudku) mali byť zahrnuté do investícií vynaložených zo spoločného majetku na rodinný dom navrhovateľky.

51. S vyššie uvedenými právnymi názormi korešponduje aj komentár Občianskeho zákonníka (Števček a kol. Občiansky zákonník I. Komentár. Praha C. H. Beck, 2015 s. 1140) k § 150 OZ, podľa ktorého v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich, je tento manžel povinný pri vyporiadaní nahradiť do BSM prostriedky vo výške (hodnote) v akej boli na jeho oddelený majetok skutočne vynaložené. Ide o náklady, ktoré boli vynaložené v minulosti a ktorých výška ku dňu zániku BSM, ani ku dňu vyporiadania nie je inak modifikovaná. Rozhodujúcou je výška skutočne vynaložených nákladov, nie hodnota, o ktorú sa oddelený majetok investíciami zhodnotil. Táto investícia sa nevracia vo vyššej, ani nižšej sume, než ako bola vynaložená. Zhodnotenie oddeleného vlastníctva manžela nemá vplyv na výšku pri vyporiadaní. Ak investícia hradená zo spoločného majetku spočíva v obstaraní vecí, ktoré boli zabudované do vecí vo vlastníctve jedného z manželov, prípadne o náklady na prácu s tým spojené, určujúce sú ceny týchto vecí a prác v čase, kedy boli vynaložené, nie všeobecná hodnota vecí v oddelenom majetku jedného z manželov, či cena ku dňu zániku BSM alebo ku dňu vyporiadania. V tomto prípade nie je podstatné, či vec vo výlučnom vlastníctve manžela v čase vyporiadania BSM ešte existuje. Komentár ďalej dodáva, že v spore o to, či zo spoločného majetku manželov boli vynaložené prostriedky na oddelený majetok len jedného z manželov, leží dôkazné bremeno na tom účastníkovi, ktorý tvrdí, že ktokoľvek z bezpodielových spoluvlastníkov vynaložil za trvania BSM prostriedky na oddelený majetok druhého účastníka, pretože tento účastník požaduje, aby tieto prostriedky boli nahradené a zvýšil sa tak jeho podiel na vyporiadaní. Pokiaľ však účastník, ktorý počas trvania manželstva na svoj oddelený majetok preukázateľne vynakladal peňažné sumy, tvrdí, že išlo o jeho výlučné prostriedky, je na ňom, aby túto skutočnosť preukázal (NS ČR sp. zn. 22Cdo 2263/2005).

52. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, najmä Najvyššieho súdu SR v označených rozhodnutiach, teda ustálenú rozhodovaciu prax, s ktorou sa odvolací súd plne stotožňuje, rešpektujúc pritom princíp právnej istoty zakotvený v čl. II ods. 2 Základných princípov CSP, odvolací súd sa nemohol prikloniť k opačnému izolovanému názoru vyslovenému v rozhodnutiach Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/268/2008 z 18.5.2009 v spojení s uznesením ÚS SR sp. zn. II.ÚS 347/09 zo dňa 13.9.2009 a v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/136/2018 zo dňa 25.6.2019, že pri vyporiadaní BSM treba zohľadniť hodnotu o ktorú sa individuálny majetok jedného z manželov v dôsledku investície z BSM ku dňu vyporiadania zvýšil, teda jeho zhodnotenie. Ani jedno z citovaných rozhodnutí sa nevyvsporiadalo s predchádzajúcimi rozhodnutiami NS SR, ktoré v čase jeho vydania už existovali, čím nebol riadne zdôvodnený ich odklon (čl. 2 ods. 2 a § 220 ods. 3 CSP). Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 347/2009 uvedený postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny... V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.“ Z uvedeného je zrejmé, že Ústavný súd SR sa v predmetnom konaní priamo a výslovne nezaoberal

výkladom ust. § 150 OZ. Ako na to správne poukázal prvoinštančný súd, rozhodnutia krajských súdov pritom nepatria medzi rozhodnutia najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP.

53. Odvolací súd dodáva, že účelom dotknutého ust. § 150 veta druhá OZ je, aby manžel, do ktorého výlučného majetku boli vynaložené prostriedky z BSM, nahradil to, čo takto z BSM skutočne odišlo (sa odčerpalo), aby nebol rozsah vyporiadania o túto časť nespravodlivo znížený. Nie je preto rozhodujúce, či následne došlo k zvýšeniu, či zníženiu hodnoty vecí vo výlučnom vlastníctve povinného manžela k času vyporiadania, prípadne, či vôbec takáto vec ešte existuje, čo je vzhľadom na účel citovaného ustanovenia irelevantné. Cieľom je, aby sa takto odčerpaná časť prostriedkov z BSM do masy BSM pre účely jeho vyporiadania vrátila, aby vyporiadanie z tohto hľadiska bolo spravodlivé. S poukazom na všetko vyššie uvedené, odvolací súd nevidel žiaden racionálny dôvod na odklon od poukázanej ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít.

54. S nadväzujúcim právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňou navrhnuté znalecké dokazovanie bolo nehospodárne, keďže nevie preukázať existenciu a výšku skutočne vykonaných investícií v čase ich realizácie, ale iba odhad všeobecnej hodnoty prác a materiálov v danom čase a mieste, sa ale už odvolací súd nevedel stotožniť. Pokiaľ sa totiž v danom prípade strany nedokázali zhodnúť na výške investícií zo spoločných prostriedkov BSM do výlučného majetku – nehnuteľnosti žalovaného, pričom na preukázanie výšky týchto investícií nemali k dispozícii konkrétne dôkazné prostriedky (zaplatenú faktúru, príjmový, resp. výdavkový doklad a podobne), iba a práve znalec ako osoba disponujúca v danom smere odbornými vedomosťami, mohla stanoviť aká bola cena - výška konkrétnych investícií v danom mieste a čase. Pred pribratím znalca bolo ale nevyhnutné aby súd z vykonaného dokazovania ustálil aké konkrétne investície, v rozsahu nákladov na aké práce a materiál, boli zo spoločných prostriedkov v BSM vynaložené na rekonštrukciu rodinného domu vo výlučnom vlastníctve žalovaného, ako i v ktorom konkrétnom období. V prípade investícií – stavebných prác, ktoré boli vykonané svojpomocne, či už stranami, ich príbuznými alebo známymi, u ktorých nebolo preukázané, že by v tejto spojitosti došlo k vynaloženiu finančných nákladov, je potrebné, aby tieto neboli zahrnuté do investícií vynaložených zo spoločného majetku na rodinný dom žalovaného (viď uznesenie NS SR 1MCdo 12/2011 zo dňa 24.3.2014).

55. V danom prípade ale prvoinštančný súd uvedeným spôsobom nepostupoval, keď znalca ustanovil už na pojednávaní dňa 28.3.2019 (č.l. 82 a 104 spisu) bez toho, aby predtým vykonal dokazovanie potrebné na ustálenie rozhodného skutkového stavu a vyhodnotil jeho výsledky. Znalec bol tak ustanovený predčasne bez toho, aby súd mal náležite zistené skutočnosti, z ktorých mal znalec vychádzať pri podaní posudku. Zároveň prvoinštančný súd pochybil, keď zadanie úloh pre znalca, resp. vymedzenie otázok ponechal výlučne na žalobkyňu, ktorej otázky v uznesení o ustanovení znalca (č.l. 104) v celom rozsahu nekriticky a bezvýhradne akceptoval. Aj podľa právnej teórie súd musí v uznesení o ustanovení znalca presne vymedziť otázky, na ktoré má znalec odpovedať, pričom tieto musia byť formulované presne, jasne, určito a zrozumiteľne, pričom presnosť pri vyjadrovaní a formulácii otázok má kardinálny význam, pretože odpovede na tieto otázky majú súdu slúžiť ako podklad pre rozhodnutie. Správne vymedzenie otázok má zásadný význam aj na efektívnosť ďalšieho priebehu konania. Súd musí už v tejto fáze konania vedieť zodpovedanie akej otázky je relevantné pre vymedzenie skutkového stavu (stanovisko NS ČR sp. zn. Pls 3/1980). Podľa nálezu Ústavného súdu SR III.ÚS 111/2001 všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť za zabezpečenie efektívneho postupu znalca vrátane správneho, vecného a zrozumiteľného vymedzenia jeho úlohy. Podľa stanoviska NS ČR sp. zn. Pls 3/1980 vecná správnosť znaleckého posudku závisí nielen na odbornosti, znalostiach a skúsenostiach znalca a na tom s akou zodpovednosťou pristupuje k podaniu posudku, ale aj na tom, ako súd zodpovedne zadáva znalcovi úlohu. Je predovšetkým nutné, aby súd pred zadaním úlohy znalcovi dostatočne objasnil skutočnosti potrebné k podaniu posudku a aby v zadaní úloh jasne a určite formuloval k čomu sa má znalec vyjadriť a čo má byť jeho posudkom objasnené. Znalec pritom môže odpovedať a vyjadrovať sa len ku skutkovým otázkam, nie k otázkam právnym, pričom je potrebné dbať na to, že úlohou znalca nie je vykonávať hodnotenie dôkazov a ani riešiť právne otázky. Prvoinštančný súd, ktorý vzhľadom na uvedené sám zodpovedá za správne vymedzenie zadania pre znalca, nemôže potom vytýkať žalobkyňi zlé naformulovanie otázok znalcovi. Súd pri vykonávaní predmetného znaleckého dokazovania postupoval v rozpore s vyššie uvedeným, keď jednak pribral do konania znalca predtým, aby vykonal potrebné a navrhnuté dokazovanie na objasnenie relevantných skutkových okolností (kedy a aké konkrétne investície na aké práce a materiál boli vynaložené zo spoločných prostriedkov BSM do výlučného majetku žalovaného) a následne na základe výsledkov tohto dokazovania, ani

presne, jasne, určito a zrozumiteľne sám nevymedzil úlohy, resp. otázky na znalca, vychádzajúc pritom z jeho (správneho) právneho názoru, že je možné zohľadniť iba finančné prostriedky z BSM skutočne vynaložené na investície do nehnuteľnosti žalovaného, vychádzajúc z ceny prác, vecí a materiálov v čase keď boli vynaložené (nie však zohľadniť svojpomocné bezodplatné práce). Žiada sa dodať, že takto vzniknuté nedostatky znaleckého posudku by nemohli byť odstránené žalobkyňou navrhnutým výsluchom znalca.

56. Pokiaľ ide o otázku žalobkyňou tvrdeného daru od jej otca v sume cca 10.000,- eur výlučne žalobkyni, ktorá mala byť žalobkyňou investovaná na rekonštrukciu domu žalovaného, čo žalovaný poprel, prvoinštančný súd správne poukázal na výpoveď otca žalobkyne ako svedka (č.l. 271), že sumu 10.000,- eur v priebehu desiatich rokov spoločne dohromady daroval obom manželom. Tvrdenie žalobkyne, že tieto peniaze otec daroval výlučne jej, tak pri nedostatku iného dôkazu, nebolo v súdnom konaní riadne preukázané. Prvoinštančný súd tiež správne podotkol, že ak by aj došlo k preukázaniu, že tieto finančné prostriedky z titulu daru od otca patrili výlučne žalobkyni a že ich investovala do rekonštrukcie domu žalovaného, čím by išlo o investíciu finančných prostriedkov patriacich výlučne jednému manželovi do nehnuteľnosti patriacej výlučne druhému z manželov, netýkalo by sa to vyporiadania ich BSM.

57. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

58. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom vzhľadom na jeho charakter (nevykonanie riadneho navrhnutého znaleckého dokazovania) tento nedostatok nemožno dobre napraviť až v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd potom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

59. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní (§ 391 ods. 3 CSP) vychádzať z vyslovených právnych názorov odvolacieho súdu a z tohto hľadiska pristúpi aj k posúdeniu bremena tvrdenia a dôkazu a vytvorí stranám priestor na ich unesenie (§ 150 a § 181 CSP). Následne súd zhodnotí všetky vykonané dôkazy v ich jednotlivosti aj vo vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP) v spojení so zhodnými tvrdeniami strán, ak neexistuje dôvod na pochybnosť o ich pravdivosti (§ 186 ods. 2 CSP) v spojení aj s nespornými skutkovými tvrdeniami strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 CSP) a ustáli rozhodný skutkový stav (najmä aké konkrétne investície, v rozsahu nákladov na aké práce a materiál príp. veci, v ktorom konkrétnom období, boli zo spoločných prostriedkov v BSM vynaložené na rekonštrukciu rodinného domu žalovaného). Potom súd priberie do konania znalca, ktorému súd v uznesení o ustanovení znalca presne, jasne, určito a zrozumiteľne vymedzí otázky - úlohy relevantné pre rozhodnutie danej veci. Následne prvoinštančný súd po oboznámení sa so stanoviskami strán k znaleckému posudku, tento vyhodnotí, vec podrobí právnomu posúdeniu a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje závery v novom rozsudku odôvodní spôsobom súladným s ust. § 220 ods. 2 CSP. Zároveň rozhodne aj o náhrade trov nielen prvoinštančného, ale aj tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

60. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).